БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 217 (708)

3 НОЯБРЬ ШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Ўз Ватанининг суверенитети ва мустақиллигини мардонавор ҳимоя қилаётган Миср халқига қизғин салом!

(Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

МИСРДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

Англия-Франция империалистлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ва халқаро ҳуқуқ асосларини поймол этиб, Сувайш каналини қурол кучи билан босиб олиш ва Мисрни оккупация қилишга интилиб, мустақил Миср Республикасига қарши интервенция бошладилар. Сувайш канали масаласи яқинда Хавфсизлик Кенгашида муҳокама қилиниши натижасида ана шу проблемани тинчликсевар халқларнинг ҳохишига мувофиқ суратда тинч ҳал этиш учун бутун шарт-шароит вужудга келтирилган бир пайтда шундай қилинди.

Исроилнинг Мисрга қилган ҳужуми мустамлакачиларнинг пухта ишлаб чиқилган фитнасини амалга ошириш йўлидаги биринчи қадам эди, холос. Исроил ҳужум бошлагандан кейин Англия билан Франция Мисрга ультиматум топширдилар ва Англия ҳамда Франциянинг кўпдан буён Ўрта денгизнинг шарқий қисмида тўпланган қуролли кучларини шошилинч суратда Миср қирғоқларига юбордилар.

Инглиз ва француз дипломатлари Хавфсизлик Кенгашини ожизлантириб қўйиб, унинг Исроил агрессиясига чек қўйиш учун тегишли чоралар кўришига халақит берган бир пайтда Англия-Франциянинг қуролли кучлари Мисрга қарши интервенция бошладилар.

Мисрга қарши қуролли агрессия тўғрисидаги Баёнотида Совет Ҳукумати Англия, Франция ва Исроил ҳукуматларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти принциплари ҳамда мақсадларига зид бўлган ва БМТ аъзолари бўлмиш давлатларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қўпол равишда бузишдан иборат бўлган агрессия ҳаракатларини қатъий қоралади.

Совет Иттифоқи ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Яқин ва Ўрта Шарқ районида тинчлик ҳамда осойишталикни сақлаш манфаатларини кўзлаб, Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши агрессив ҳаракатларини тўхтатиш учун дарҳол чоралар кўриши лозим деб ҳисоблайди. Англия ва Франция Хавфсизлик Кенгашида саботаж қилганлиги муносабати билан бу вазифани ҳал этиш жавобгарлиги эндиликда БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда сессияси зиммасига юкланади. Бу сессия Хавфсизлик Кенгаши аъзолари кўпчилигининг қарори билан чақирилди.

Бугун «Правда»да Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси, Қозоғистон, Ўзбекистон ва Озарбайжон иттифоқчи республикалар ҳукуматларининг баёнотлари босилди. Бу ҳукуматлар Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши агрессиясини қатъий суратда қораламоқдалар ва мустамлакачиларнинг босқинчилик урушини тўхтатиш учун дарҳол амалий чоралар кўришни Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан талаб қилмоқдалар.

РСФСР Министрлар Совети Мисрга қарши қилинган қуролли агрессияни Россия Федерацияси халқлари номидан қатъий қоралади. Россия Федерациясининг халқлари интервентларнинг қўшинларини Миср территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқдалар. Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати барча тинчликсевар халқларнинг Мисрга қарши агрессияни тезликда тўхтатиш тўғрисидаги талабини қўллаб-қувватлайди. Ўзбекистон ССР ҳукумати ўзбек халқининг хоҳиш иродасини ифода этиб, Миср Республикасига қарши қилинган хиёнаткорона агрессияни кескин суратда қоралайди. Ўзбекистон халқлари Мисрга қарши уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатишни ва интервентларнинг қўшинларини Миср территориясидан олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқдалар. Озарбайжон ҳукумати ўз баёнотида Озарбайжон ССР агрессорларга нисбатан қатъий чоралар кўришни Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан талаб қилаётган барча мамлакатларнинг овозига ўз овозини қўшади, деди.

Осиё ва Африка халқлари кейинги йилларда миллий мустақиллик учун курашда катта муваффақиятларга эришдилар. Осиё ва Африкадаги кўп мамлакатларда ғалаба қозонган қудратли миллий-озодлик ҳаракатининг тазъйиқи остида чекинишга мажбур бўлган мустамлакачилар қасос олиш ниятидан қайтганлари йўқ.

Инглиз-француз мустамлакачилар Мисрга қарши агрессия қилиб, бундан ҳам каттароқ мақсадларни кўзда тутаётганликларини яширмаётирлар. Уларнинг қора ниятлари Сувайш каналини ишғол қилиш, Миср территориясини босиб олишга уриниш билан чекланиб қолмаётир. Бунда гап ўзларининг миллий мустақиллигини мустаҳкамлашга интилаётган барча араб давлатларига бевосита таҳдид қилиш устида бораётир. Бундан ташқари, Англия ва Франциядаги империалистик доиралар ўз миллий мустақиллиги ва суверенитетини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Шарқдаги барча халқларга қарши қурол кўтардилар. Бу доиралар Осиё ва Африканинг эрксевар халқларини чўчитмоқчи ва ўт ҳамда қилич ёрдами билан уларни мустақиллик ва тинчлик йўлидаги муқаддас курашда чекинишга мажбур этмоқчи бўладилар.

Аммо хавфли авантюрани бошлаб берган Англия, Франция ва Исроил халқаро майдонда яккаланиб қолди. Халқлар агрессорларнинг босқинчилик ҳаракатларига қарши қатъий норозилик билдирмоқдалар ва интервентларнинг қуролли кучларини Миср территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқдалар. Барча араб мамлакатлари, ҳатто ғарб давлатлари томонидан ташкил этилган Бағдод пактига қўшилган Ироқ ва Покистон ҳам Мисрни қўллаб-қувватлаяжакларини билдирдилар.

Халқ демократияси мамлакатлари, Бандунг конференциясида қатнашган мамлакатлар Англия ва Франциянинг Мисрга қарши қилган агрессиясини қатъий суратда қораламоқдалар. Ҳиндистон бош министри Неру Мисрга қарши қилинган интервенцияни «Хавфсизлик Кенгашини таҳқир этиш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини бузиш» деб, «БМТнинг барча аъзолари қаршилик кўрсатиши лозим бўлган шармандали авантюра» деб қоралади. Бошқа бир қанча давлатлар ҳам Мисрга қарши қилинган агрессияни қораладилар.

Маълум бўлишича, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Ҳиндистон бош министри Неруга мактуб билан мурожаат қилиб, рўй берган ҳозирги вазиятда Бандунг конференцияси қатнашчиларининг кенгашини тезликда чақириш жуда мақбул бўлур эди, деган. Бандунг конференциясининг қатнашчилари Мисрга қарши интервенцияни дарҳол тўхтатишни ва қўшинларни Миср давлати территориясидан тезликда олиб чиқиб кетишни Англия, Франция ва Исроилдан талаб қилган бўлур эди. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловнинг Индонезия президенти Сукарнога юборган мактубида ҳам шундай таклиф илгари сурилади.

Мисрга қарши қилинган агрессив ҳаракатлар билан боғлиқ бўлган хавфли оқибатлар учун бутун жавобгарлик тинчликни ва хавфсизликни бузиш йўлига, агрессия йўлига тушган Англия, Франция ва Исроил ҳукуматлари зиммасига тўла равишда юкланади. Эндиликда империалистларнинг тинчлик ишига гўё тарафдор эканликлари тўғрисидаги сохта гапларининг, халқлар эркинлиги ва мустақиллиги тўғрисида гўё ғамхўрлик қилаётганликлари ҳақида мунофиқларча айтаётган сўзларининг сариқ чақалик аҳамияти йўқ эканлигини бутун дунё кўриб турибди!

Исроил давлатидаги ҳукмрон доираларга келганда шуни айтиш керакки, улар империалистик кучларнинг қуроли сифатида ҳаракат қилиб, барча араб давлатларига қарши қурол кўтардилар. Бу билан Исроилдаги энг реакцион ва экстремист доиралар даставвал Исроил давлатининг ўзи учун жуда хавфли бўлган йўлга ўтдилар.

Совет халқи ўз миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Миср халқининг адолатли ва мардона курашига зўр ҳайрихоҳлик билан қарамоқда ва агрессорларга лаънат ўқимоқда. Совет кишилари шунга аминдирларки, Миср халқи ўз бошига тушган оғир машаққатларни бутун тинчликсевар инсониятнинг мададига таяниб бартараф қилади ва ўзининг ҳаққоний ишини ҳимоя қилиб ғалаба қозонади.

Тинчликсевар халқлар агрессорларга ғазаб билан шундай демоқдалар:

Мисрдан қўлингни торт!

(«Правда»нинг 2 ноябрдаги бошмақоласи).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ Н. А. БУЛГАНИН ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

САМОЛЁТ БОРТИДАН

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Дўстона қўшни мамлакат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи территориясидан чиқиб кетаётган пайтда, мен бизга кўрсатилган меҳмондўстлик учун СССР Ҳукуматига ва халқига ўзимнинг самимий туйғуларимни изҳор этиш ва чин кўнглимдан миннатдорчилик билдиришни истар эдим.

Сафаримиз натижасида Совет Иттифоқининг халқи ва Ҳукумати ҳақидаги энг яхши хотираларимиз фақат мен ва менинг ҳамроҳларим учунгина қимматли бўлиб қолмай, балки биз бу хотираларни ҳақиқий дўстларимизнинг ва яхши қўшниларимизнинг жонли саломи сифатида афғон халқига етказамиз.

Афғонистон ва Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона муносабатларнинг давом этишини ва мустаҳкамланишини истайман.

Яна бир марта менинг энг яхши тилакларимни, дўстона туйғуларимни ва самимий миннатдорчилигимни қабул қилгайсиз.

МУҲАММАД ДОВУД.

1956 йил, 2 ноябрь.

Мисрга қарши бошланган қуролли агрессия дарҳол тўхтатилсин!

Мисрга қарши қилинган қуролли агрессия тўғрисида РСФСР Министрлар Советининг баёноти

Англия, Франция ва Исроил Мисрнинг тинч ва эрксевар халқига қарши агрессив ҳужум қилди. Исроил қўшинлари Миср чегарасидан ўтдилар ва Мисрга қарши уруш ҳаракатларини бошлаб юбордилар, инглиз-француз империалистлари Миср территориясига тушириш учун ўз қўшинларини юбордилар, Англия ва Франция авиацияси Мисрнинг пойтахти Қоҳирани ва бошқа бир қанча шаҳарларни ваҳшиёна бомбардировка қилди.

Миср территориясида бўлган Сувайш каналини босиб олиш мақсадида Миср халқига қарши мустамлакачилик босқинчилик урушини бошлаган Англия, Франция ва Исроилдаги империалистик доираларнинг жиноий ҳаракатларидан жаҳондаги барча халқлар қаттиқ ғазабландилар. Дунё халқлари Англия ва Франция империалистларининг мустамлакачиликдан иборат қора ниятларини амалга оширишда малайлик ролини итоатгўйлик билан ўз зиммасига олган Исроил ҳукуматига лаънат ўқимоқдалар.

РСФСР Министрлар Совети Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қуролли агрессиясини Россия Совет Федератив Социалистик Республикаси халқлари номидан қатъий қоралайди.

Миср давлатига қарши қуролли интервенция бошлаган Англия, Франция ва Исроилнинг агрессив ҳаракатлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг принциплари ва мақсадларига тамомила зид бўлиб, ана шу давлатларнинг тантанали суратда ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қўпол равишда бузишдир. Бу ҳаракатлар мустамлакачилик зулмига қарши кураш олиб бораётган барча араб халқларига, Шарқнинг барча халқларига қарши қурол кўтаришдан иборат.

Россия Федерациясининг халқлари Англия, Франция ва Исроилнинг агрессив ҳаракатларини тўхтатиш ва интервентларнинг қўшинларини Миср территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетиш учун шошилинч ва амалий тадбирлар кўришни бутун совет халқи билан ва прогрессив инсоният билан биргаликда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгашидан талаб қиладилар.

Россия Федерациясининг ишчилари, колхозчилари, интеллигенцияси, барча меҳнаткашлари мустамлакачи интервентларга қарши, ўз шаъни-шарафи, озодлиги ва миллий мустақиллиги учун адолатли ва мардона кураш олиб бораётган Миср халқига, Миср ҳукуматига самимий ҳайрихоҳликларини якдиллик билан изҳор қиладилар.

1956 йил, 1 ноябрь.

Мисрга қарши қилинган қуролли агрессия тўғрисида Қозоғистон ССР ҳукуматининг баёноти

Англия, Франция ва Исроил суверен Миср давлатининг қонуний ҳуқуқларини сурбетларча поймол этиб, Миср ҳукуматини Сувайш каналини национализация қилишдан воз кечишга мажбур этиш ва Яқин ҳамда Ўрта Шарқда мустамлакачилик зулми режимини қайтадан тиклаш мақсадида Мисрга қарши қуролли агрессия қилдилар.

Дунё халқлари халқаро кескинликни юмшатиш учун, барча жанжалли масалаларни тинч йўл билан ҳал этиш учун кураш олиб бораётган ҳозирги кунларда Англия ва Франция авиацияси Мисрнинг шаҳар ва қишлоқларини бомбардировка қилиб, тинчликсевар Миср халқининг қонини тўкмоқда.

Англия, Франция ва Исроил ана шу агрессив ҳаракатлари билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ва Хавфсизлик Кенгашининг Сувайш проблемасини тинч ҳал этиш тўғрисидаги қарорини ошкора буздилар.

Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати ўзининг миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Миср халқининг адолатли курашига самимий ҳайрихоҳ эканлигини билдириб, Англия, Франция ва Исроилнинг агрессив ҳаракатларини қатъий суратда қоралайди, барча тинчликсевар халқларнинг Мисрга қарши агрессияни дарҳол тўхтатиш, интервентларнинг қўшинларини Миср территориясидан олиб чиқиб кетиш ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг агрессорларга нисбатан қатъий чоралар кўриши кераклиги тўғрисидаги талабини қўллаб-қувватлайди.

1956 йил, 1 ноябрь.

Мисрга қарши қилинган қуролли агрессия тўғрисида Қирғизистон ССР ҳукуматининг баёноти

Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қилган қуролли ҳужумини қатъий қоралайди.

Англия, Франция ва Исроил қўшинлари тинчликсевар Миср давлатига қарши хиёнаткорона ҳужум қилдилар, Мисрнинг тинч шаҳарлари ва қишлоқларини ваҳшиёна бомбардировка қилдилар. Мисрга қарши қилинган бу ҳужум душманлик акти бўлиб, Мисрнинг суверен ҳуқуқларини, унинг шаън-шарафи ва территориал бутунлигини қўпол равишда бузади, БМТ нинг Устави ва принципларига тамомила зиддир. Империалистик доиралар Мисрга қарши жиноий уруш бошлаб, Шарқда мустамлакачилик зулми режимини тиклашга, араб мамлакатлари халқларининг ўз озодлиги ва мустақиллиги йўлида олиб бораётган қаҳрамонона курашини тор-мор қилишга уринмоқдалар.

Англия, Франция ва Исроилнинг Миср давлатига қарши ҳарбий интервенциясидан ғазабланган қирғиз халқи ўзининг миллий мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Миср халқига самимий ҳайрихоҳлиги ва ҳамдардлигини билдиради.

Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси Ҳукумати агрессорларни жиловлашни Бирлашган Миллатлар Ташкилотидан талаб қилаётган мамлакатларнинг овозига ўз овозини қўшади. Қирғизистон Совет Социалистик Республикаси Ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тинчлик ва Яқин ҳамда Ўрта Шарқ халқларининг хавфсизлиги учун Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши агрессив ҳаракатларини тўхтатиш йўлида дарҳол чора кўриши ва интервентларнинг қўшинларини Миср территориясидан тезликда олиб чиқиб кетишни талаб қилиши лозим, деб ҳисоблайди.

СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошилов Сурия Президенти Шукри Қуатли шарафига зиёфат берди

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов расмий визит билан Москвага келган Сурия республикаси Президенти Шукри Қуатли шарафига 1 ноябрда Катта Кремль Саройида зиёфат берди.

Зиёфатда Сурия Президенти билан бирга унинг рафиқаси Бахира Қуатли ва қизи Худа, Қишлоқ хўжалик министри Рашад Жабрий, Ташқи ишлар министри Салоҳиддин Битар, Мудофаа министри Абдул Ҳасиб Раслон ва сурияли бошқа меҳмонлар бўлдилар.

Зиёфатда Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, А. И. Микоян, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Г. К. Жуков, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий вазиятда ўтди.

СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошилов ва Сурия республикаси Президенти Шукри Қуатли нутқ сўзладилар.

СССР ОЛИЙ СУДИДА

СССР Олий Судининг пленуми зарур ҳимоя ҳақидаги қонунларни қўлланиш билан боғлиқ бўлган ишлар юзасидан суд қилиш практикаси ҳақидаги масалани муҳокама қилди ва баъзи судлар бу ишлар юзасидан жиддий хатоларга йўл қўяётганликларини аниқлади.

СССР ва иттифоқчи республикалар Жиноят Қонунлари Асосий Қоидаларининг 9- моддасида ва иттифоқчи республикаларнинг барча Жиноят Кодексларида мавжуд бўлган ва унга мувофиқ келадиган моддаларда белгиланадики, ўзини ҳимоя қилаётган гражданнинг ёки бошқа гражданнинг шахсига ёхуд ҳуқуқларига қасд қилинишига қарши зарур ҳимоя вақтида жиноят қонунида кўзда тутилганча ҳаракатларда бўлган кишиларга нисбатан жиноий жазо чораларининг татбиқ қилиниши сира мумкин эмас. Шундай қилиб, қонун гражданларга бошқача шароитларда жиноят ҳисобланиб жазо чоралари қўлланишга сабаб бўладиган, аммо ҳужумни қайтариш вақтида ҳақли ҳисобланадиган ва ўзини-ўзи ҳимоя қилиш доирасидан чиқмаган ҳаракатларда, ўзини ҳам, шунингдек бошқа шахсларни ҳам безорилардан, таланчилардан, бандитлардан ва бошқа жиноятчилардан актив ҳимоя қилиш ҳуқуқини беради, фақат бундай ҳимоя ҳаракатлари зарур ҳимоя чегарасидан ошмаслиги шарт.

Шунга қарамай судлар бир қанча ҳолларда қонуннинг бу талабларини назарга олмадилар ва зарур ҳимоя ҳолатида шундай ўзини ҳимоя қилиш чегарасидан чиқмай ҳаракат қилган шахсларни асоссиз равишда айблаб ҳукм қилиб келдилар.

Суд ишидаги бундай хатолар гражданларнинг қонуний ҳимояланиш ҳуқуқларини чеклаб қўйиш билан жиноятчиларнинг бемалол иш кўришларига объектив равишда ёрдам берадики, бу ҳол совет жамоатчилигининг ҳақли равишда норозилик билдиришига сабаб бўлади ва жиноятчиликка қарши курашни қийинлаштиради. Бу нарса матбуотда кўп марта тўғри кўрсатиб ўтилди.

СССР Олий Суди шу категориядаги бир қанча ишларни текшириб чиқди ва текширилган ишлар юзасидан хато ҳукмларни бекор қилди.

СССР Олий Судининг пленуми СССР, иттифоқчи ва автоном республикаларнинг суд тузилиши тўғрисидаги Қонуннинг 75- моддасига биноан, зарур ҳимоя тўғрисидаги қонунларни татбиқ қилиш билан боғлиқ бўлган ишлар юзасидан судларга махсус қўлланма чиқарди. Пленум тушунтирдики, ўзини ҳимоя қилувчи киши томонидан қўлланган ҳимоя воситалари ва методлари ҳужумнинг характерига ҳам, ҳужум бўлган вазиятга ҳам сира муносиб бўлмаган тақдирдагина ва ўзини ҳимоя қилувчи киши ҳужум қилувчига ўринсиз равишда қаттиқ шикаст етказган тақдирдагина буни зарур ҳимоя чегарасидан ташқари чиқиш деб билиш керак.

Пленум кўрсатдики, судлар зарур ҳимоя чегарасидан ташқари чиқиш ҳақидаги масалани ҳал этишга юзаки қарамасликлари, балки ҳимоя қилинувчига нисбатан бўлган хавфнинг даражасини ва характерини, ҳужум бўлган вазиятни, ҳимоя қилинувчининг қувватини ва имкониятларини назар-эътиборга олишлари лозим. Шуни ҳам назарда тутиш керакки, ҳужумдан ва ҳужумнинг қўққисдан бўлишидан қаттиқ ҳаяжонланган киши баъзан хавфнинг характерига аниқ баҳо беролмайди ва бунга яраша қандай ҳимоя воситаларини қўлланиш кераклигини билолмай қолади.

Пленум тушунтирдики, зарур ҳимоя ҳолати фақат ҳужум бўлган пайтдагина эмас, балки ҳужум хавфи реаллашган ҳолларда ҳам бошланади, шунингдек ўз-ўзини ҳимоя қилиш тадбири гарчи ҳужумдан кейин кўрилса-ю, аммо ҳужум тамом бўлганлиги ўзини ҳимоя қилувчи кишига маълум бўлмаса, шундай ҳолларда ҳам зарур ҳимоя ҳолати бошланади. Фақат, ҳужум қайтарилганидан кейин ёки ҳужум тамом бўлгандан кейин, актив ҳимоя воситаларини қўлланиш зарурияти қолмаган вақтда ҳужумчига қаттиқ шикаст етказилган тақдирда, зарар етказишга сабаб бўлган ҳаракатлар ўзбошимчалик билан ўч олиш ниятида қилинган бўлса, бундай ҳаракатларда бўлган киши жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ

ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССРда СССР Олий Совети Президиумининг «Колхозларда ва совхозларда экинларни пайхон қилганлик учун жавобгарлик тўғрисида» 1955 йил 11 январда чиқарган Фармонини бузиш фактлари ҳақида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қайд қилиб ўтадики, меҳнаткашлар депутатлари область ва район советларининг кўпгина ижроия комитетлари СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январда чиқарган Фармонини ҳамма қишлоқ Советларининг бажариши учун тегишли чораларни кўрмадилар ва бу Фармонни кенг колхозчилар оммаси ўртасида тушунтиришни таъминламадиларки, бу эса бир қанча ҳолларда мазкур Фармонни бузиш ҳолларига олиб келди.

Ўзбекистон ССР прокуратураси томонидан ўтказилган текшириш натижасида аниқландики, республиканинг бир қанча колхоз ва совхозларида пахтани мол қўйиб пайхон қилиш ҳолларига қарши кураш қониқарли олиб борилмаётир, бунинг натижасида эса катта нобудгарчилик юз бермоқда.

Баъзи қишлоқ Советлари экинлар пайхон қилинаётганлиги тўғрисида тушган материалларни узоқ вақт давомида кўрмай келадилар, пайхон қилинганлиги тўғрисидаги актларнинг колхозлар томонидан қишлоқ Советларига ўз вақтида топширилишини контроль қилиб турмайдилар, СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январдаги Фармонига мувофиқ, солинган штрафларни ундириб олмайдилар, шундай қилиб, айбдорларни жазосиз қолдирадилар. Экинлар пайхон қилинганлиги тўғрисидаги кўпгина актлар анча кечикиб тузилади ва бу актларда етказилган зарарнинг миқдори кўпинча белгиланмай қолдирилади.

Ғузор районидаги Қўштепа қишлоқ Советида (раиси ўртоқ Раҳматуллаева) пахтани мол пайхон қилганлиги тўғрисида тузилган 70 та акт топилди. Бу актлар юзасидан ҳеч қандай чора кўрилмаган. Китоб районидаги Сталин қишлоқ Совети ҳам пахтани айрим кишиларнинг моллари пайхон қилганлиги тўғрисида тузилган 21 та акт юзасидан ҳеч қандай чора кўрмаган ва бу актларга зарур чоралар кўриш ўрнига ғайри-қонуний равишда Ворошилов номли колхоз правлениесига қайтариб юборган. Чироқчи районидаги Охунбобоев қишлоқ Советида, Каттақўрғон районидаги Чимбой қишлоқ Советида, Норпой районидаги Киров қишлоқ Советида, Хатирчи районидаги Сталинобод ва Ленин қишлоқ Советларида, Ғаллаорол районидаги Иттифоқ қишлоқ Советида ҳам ана шунга ўхшаш ҳоллар юз берган.

Пахтани мол қўйиб пайхон қилиш фактлари яна шунинг учун ҳам юз бермоқдаки, кўпгина колхоз правлениелари, МТС директорлари, ферма мудирлари СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январдаги Фармонини оғишмай бажариш учун зарур чораларни кўрмаётирлар. Хоразм, Тошкент, Қашқадарё областларининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхозларида бундай фактлар айниқса кўп. Масалан, Урганч районидаги Молотов номли колхознинг 2- бригадасида 40 метр узунликда бўлган икки қатордаги ғўзани, шу райондаги Хрушчев номли колхознинг 15- бригадасида 15-квадрат метр майдондаги ва Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг 3- бригадасида 500 квадрат метр майдондаги ғўзани мол пайхон қилган.

Республиканинг прокуратура органлари СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январдаги Фармонига қаттиқ риоя қилиниши устидан тегишли даражада назорат қилиб турмайдилар.

Олий Совет Президиуми ҳисоблайдики, меҳнаткашлар депутатлари область ва район Советларининг баъзи ижроия комитетлари СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январдаги Фармонининг аҳамиятига етарли баҳо бермадилар ва қишлоқ Советларининг, колхоз ва совхозларнинг бу Фармонни ўз вақтида бажаришлари устидан тегишли контроль қилиб турмадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми **қарор қилади:**

1. Республиканинг меҳнаткашлар депутатлари область, район, посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетларига СССР Олий Совети Президиумининг 1955 йил 11 январдаги Фармонини бажариш соҳасида мавжуд бўлган камчиликларни ва бузилишларни йўқотиш мажбурияти юклансин, бунинг учун:

а) колхоз ва совхозларда пахтанинг нобуд қилинганлиги учун МТС ва совхоз директорларининг, шунингдек колхоз правлениеларининг масъулияти оширилсин;

б) бу Фармоннинг қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ўз мажлисларида қишлоқ Советлари ижроия комитетлари раисларининг, совхоз ва МТС директорларининг, шунингдек колхоз правлениеси раисларининг аҳборотлари эшитиб турилсин;

в) СССР Олий Совети Президиумининг «Колхозларда ва совхозларда экинларни пайхон қилганлик учун жавобгарлик тўғрисида» 1955 йил 11 январда чиқарган Фармони колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари ўртасида кенг тушунтирилсин, шу мақсад учун маҳаллий Советларнинг депутатлари ва доимий комиссиялари, шунингдек қишлоқ хўжалик мутахассислари ва кенг активлар жалб қилинсин.

2. Ўзбекистон ССР прокурори ўртоқ М. Ш. Шералиевга СССР Олий Совети Президиумининг «Колхозларда ва совхозларда экинларни пайхон қилганлик учун жавобгарлик тўғрисида» 1955 йил 11 январда чиқарган Фармонига республикада пухта ва оғишмай амал қилиш устидан назоратни кучайтириш вазифаси юклатилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил, 30 октябрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН КП БЎСТОНЛИҚ РАЙОН КОМИТЕТИГА ВА РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Бўстонлиқ районининг колхозчиларини, МТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия ва совет ходимларини ҳамда барча меҳнаткашларини пахта териш ва уни давлатга топшириш юзасидан олган мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари билан табриклайдилар ва район колхозчилари, МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия ва совет ходимлари ҳамда барча меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини бажарадилар, етиштирилган бутун пахта ҳосилини териб олиб, давлатга топширадилар, кузги экишни муваффақиятли ўтказадилар, баҳори экинлар экиладиган бутун майдонни шудгорлаб қўядилар, давлатга барча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини топшириб бўладилар, ем-хашак тайёрлаш, чорвачилик бинолари қуриш планининг бажарилишини таъминлайдилар ҳамда чорва моллар қишловини намунали ўтказадилар, деб ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ ЎЗ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИНИ БАЖАРДИ

КПСС XX съездининг тарихий қарорларидан руҳланган Оржоникидзе район колхозчилари, МТС ходимлари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари меҳнат соҳасида катта ютуқни қўлга киритдилар. Кеча район пахта тайёрлаш юзасидан олган ўз социалистик мажбуриятини бажарди. Район пахтакорлари давлатга 20.536 тонна, яъни ҳар гектар ердан 34,7 центнердан пахта топширдилар. Пахтанинг 95,6 проценти биринчи сортга топширилди.

Район колхозлари ўз имкониятларини жамлаб кўриб, 20 ноябрга қадар яна 2 минг тонна пахта териб топшириш тўғрисида қўшимча мажбурият олдилар.

Район колхозлари йирик қора моллар бўйича планни 103 процент, чўчқачилик бўйича 157 процент, паррандачилик бўйича 101,3 процент бажардилар. Ҳар бир соғин сигирдан 2129 килограммдан сут соғиб олинди. Сабзавот тайёрлаш плани 111 процент бажарилди.

Ҳозир районда пахта теримини тугаллаш билан бир қаторда келгуси йили янада кўпроқ ҳосил олиш учун тайёргарлик кенг қизитиб юборилди.

Афғонистон Бош Министри Сардор Муҳаммад Довуд Тошкентдан жўнаб кетди

Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ, СССРда меҳмон бўлиб турган Афғонистон Бош Министри Сардор Муҳаммад Довуд Ҳазрат Олийлари ва унинг ҳамроҳлари — Афғонистоннинг расмий кишилари 2 ноябрда эрта билан Тошкентдан ватанларига жўнаб кетдилар.

Аэродромга борадиган йўлда Афғонистон ҳукумат делегациясини республиканинг минглаб меҳнаткашлари кузатиб қолдилар.

Тошкент аэродромида Сардор Муҳаммад Довуд шарафига фахрий қоровул саф тортди ва Афғонистон, Совет Иттифоқи ҳамда Ўзбекистон ССР давлат гимнлари ижро этилди.

Азиз меҳмонларни кузатиб қолиш учун Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. А. Муҳитдинов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси С. К. Камолов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Р. Е. Мельников, М. А. Абдураззоқов, З. Р. Раҳимбобоева, Туркистон Ҳарбий округи қўшинлари қўмондони армия генерали А. А. Лучинский, Ўзбекистон ССР Министрлар Советти раисининг биринчи ўринбосари А. Н. Рудин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри Ғ. С. Султонов, Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Зиёдуллаев, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Қ. Муртазоев, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғуломов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. И. Илҳомова, республика министрлари, СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, фан ва маданият арбоблари, Тошкент жамоатчилигининг вакиллари, журналистлар аэродромга келдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида армия генерали И. В. Тюленев, СССР Ташқи ишлар министрлиги Ўрта Шарқ мамлакатлари бўлими мудирининг вазифасини ижро этувчи А. П. Павлов, Афғонистоннинг СССРдаги Элчихонасининг маслаҳатчиси Абдул Қаюм ҳам бор эди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси С. К. Камолов меҳмонларга қарата нутқ сўзлади.

— Бизнинг республикамизга қилган сафарингиз учун ўзбек халқи ва Ўзбекистон ҳукумати номидан Сизларга миннатдорчилик билдираман. Дўст Афғонистон халқларига самимий қардошлик саломимизни, иқтисодий ва маданий қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришишни чин кўнгилдан тилаб изҳор қилган истакларимизни топширишингизни Сизлардан сўрайман. Азиз меҳмонлар, оқ йўл!

Афғонистон Бош Министри Сардор Муҳаммад Довуд микрофон олдига келиб нутқ сўзлади.

—Совет Иттифоқида ва шу жумладан Ўзбекистонда чин кўнгилдан ва самимий кутиб олганликлари учун, деди у, ўз исмимдан ва ҳамроҳларим номидан ташаккур изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Биз халқингизнинг Афғонистонга нисбатан энг дўстона туйғуларини ўзимиз билан бирга ватанимизга олиб кетмоқдамиз. Бу туйғулар афғон халқининг қалбида узоқ вақт сақланиб қолажагига амин бўлингиз! Самимий кутиб олганлигингиз учун яна бир марта ташаккур изҳор қиламан!

Самолётнинг парвоз қилиш вақти яқинлашади. Октябрь районидаги Каганович номли колхознинг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов Афғонистон ҳукумати бошлиғига ўзбек миллий чопонларини тақдим этади. Шундан кейин у миллий чопон топшириб, уни республика пахтакорлари номидан Афғонистон Короли Муҳаммад Зоҳир Шоҳга тақдим этишни сўрайди.

Республиканинг машҳур соҳибкори Ризомат Мусомуҳаммедов меҳмонлар ёнига келади. У Афғонистон Бош Министрига Ўзбекистондаги колхоз ерларининг мўл-кўллиги ва бойлигини ифодаловчи узумнинг турли навларидан қилинган катта узум шодасини тақдим этади.

Республика ҳукуматининг раҳбарлари Афғонистон ҳукуматининг бошлиғи билан ва унинг ҳамроҳлари билан хайрлашадилар. Бош Министр Сардор Муҳаммад Довуд тушган самолёт маҳаллий вақт билан соат 9 дан 10 минут ўтганида парвоз қилади ва Кобилга қараб йўл олади.

СССРнинг Афғонистондаги Элчиси М. В. Дегтярь ва Афғонистоннинг Москвадаги Элчихонасининг ҳарбий атташеси Абдул Раззоқ Майванд Афғонистон ҳукумати бошлиғини Кобилгача кузатиб боради. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан областлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1956 йил 25 октябрдан 31 октябргача бўлган якунини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилсин:

а) **Қорақалпоғистон АССРга** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Маҳмудов,** Министрлар Советининг раиси ўртоқ **Жапақов,** қишлоқ хўжалик министри ўртоқ **Анисифоров,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Юриц**), Қорақалпоғистон АССР 1956 йил 25 октябрдан 31 октябргача социалистик мажбуриятга нисбатан 6,46 процент пахта топширган ва пахта тайёрлаш мажбуриятини 66,23 процент бажарган, байроқ Тошкент областидан олиб берилсин.

б) **«Малик» совхозига** (совхоз директори ўртоқ **Бочкарев,** бош агрономи ўртоқ **Романенко,** инженер-механизатори ўртоқ **Мальцев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Шоумаров,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Волина**), бу совхоз 25 октябрдан 31 октябргача мажбуриятга нисбатан 5,54 процент пахта топширган ва пахта тайёрлаш мажбуриятини 84,6 процент бажарган, байроқ «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан олиб берилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг энг яхши теримчиларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисида*

1956 йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда бошланган социалистик мусобақада яхши кўрсаткичларга эришган ва алоҳида ўрнак кўрсатган қуйидаги теримчилар Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлансинлар:

ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК РАЙОНИ БЎЙИЧА

93. **Нуралиева Унатан** — Чкалов қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхознинг теримчиси.
94. **Негмуратов Бобо** — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Победа» колхозининг теримчиси.
95. **Субханова Сарай** — Чкалов қишлоқ советидаги К. Маркс номли колхознинг теримчиси.
96. **Сапарова Идаш** — Сталинобод қишлоқ советидаги Энгельс номли колхознинг теримчиси.
97. **Тўраева Насибели** — Шўрўзак қишлоқ советидаги Жданов номли колхознинг теримчиси.
98. **Утаева Қумри** — Чкалов қишлоқ советидаги К. Маркс номли колхознинг теримчиси.
99. **Фозилова Сунук** — Чкалов қишлоқ советидаги К. Маркс номли колхознинг теримчиси.
100. **Холмуродова Зарбу** — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
101. **Ҳамраева** Ангул — Верхне-волинск қишлоқ советидаги М. Горький номли колхознинг теримчиси.
102. **Шамсиева** Маҳтаб — Чкалов қишлоқ советидаги К. Маркс номли колхознинг теримчиси.
103. **Эргашева Шарифа** — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
104. **Эшбоева** Ўлмон — Сталинобод қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг теримчиси.
105. **Юсупова** Малак — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
106. **Юнусов** Жўра — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.

ГУЛИСТОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

107. **Алишев** Равшан — Қизилобод қишлоқ советидаги Свердлов номли колхознинг теримчиси.
108. **Оллаёрова** Хурсанд—Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
109. **Арслонова** Қорасоч — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
110. **Очилова** Солиҳа — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
111. **Аҳмедова** Шарофат —Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
112. **Бўрибоева** Бунисa—Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
113. **Бекилова** Машақат — Крестьянский қишлоқ советидаги «Красний Восток» колхозининг теримчиси.
114. **Жабборова** Несибали — Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
115. **Зикриёева** Васина — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
116. **Исҳоқова** Ўғилой — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
117. **Калашчева** Пито — Сталинобод қишлоқ советидаги Хрушчев номли колхознинг теримчиси.
118. **Қаршибоева** Норҳол — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
119. **Кенжаева** Мария — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
120. **Мусаев** Сиддар — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
121. **Мамадалиева** Маҳкам — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
122. **Мусурмонова** Хажар — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
123. **Набиева** Ойша—Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
124. **Нурматова** Анор — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
125. **Пардабоева** Зилол — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
126. **Саипова** Давлат — Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
127. **Сатторова** Умри — Сталинобод қишлоқ советидаги Хрушчев номли колхознинг теримчиси.
128. **Сарманова** Айзар — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
129. **Синдарова** Солия — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
130. **Тожибоева** Ойниса — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
131. **Турсунова** Гулаш — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
132. **Умурзоқова** Магзура — Крестьянский қишлоқ советидаги «Красний Восток» колхозининг теримчиси.
133. **Хайитбоева** Хажар — Крестьянский қишлоқ советидаги Крупская номли колхознинг теримчиси.
134. **Хайитқулова** Янглиш — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.
135. **Хайдарова** Гулханим — Красноармейский қишлоқ советидаги «Красная Заря» колхозининг теримчиси.

* Боши газетамизнинг 31 октябрь ва 2 ноябрь сонларида.

(ДАВОМИ БОР)

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Пахта йиғим-теримида алоҳида ўрнак кўрсатган Тошкент областидаги мактабларнинг ўқувчиларини, техникумларнинг ўқувчиларини ва бошқа гражданларни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисида*

1956 йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда актив иштирок қилганликлари учун қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлансинлар:

БОЁВУТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

56. **Бозорбоева** Назима — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
57. **Бобожонова** Гулсун — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
58. **Болтобоева** Новбаҳор — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
59. **Газизова** Азиза — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
60. **Гулпарова** Умрила — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
61. **Жараштиева** Фати — 20-мактабнинг ўқувчиси.
62. **Жуманова** Майрам — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
63. **Избосаров** Турдибой — 1-«Боёвут» совхозида яшовчи.
64. **Кепкеева** Фотима — 9-мактабнинг ўқувчиси.
65. **Каримова** Ҳамра — 20-мактабнинг ўқувчиси.
66. **Комилова** Маскура — 20-мактабнинг ўқувчиси.
67. **Қурбонов** Эргаш — 20-мактабнинг ўқувчиси.
68. **Қурулеқулова** Гулсара — 10- мактабнинг ўқувчиси.
69. **Қаландарова** Хулсат — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
70. **Кўчқорова** Хосият — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
71. **Кўчқорова** Халима — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
72. **Кубаева** Усият — 1- «Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
73. **Межитова** Алият — 9- мактабнинг ўқувчиси.
74. **Мирзаев** Икром — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
75. **Маматқулова** Анор — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
76. **Мирзаев** Чўлибой — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
77. **Маҳкамова** Ойниса — Матросов номидаги 19-мактабнинг ўқувчиси.
78. **Менсаитов** Шокиржон — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
79. **Муртазоева** Энура — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
80. **Муртазоева** Ленура — 20-мактабнинг ўқувчиси.
81. **Мирзаева** Зиннар — 1- «Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
82. **Маматқулова** Ойнор — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
83. **Раҳматова** Ҳалима — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
84. **Раимова** Мунаввар — 20-мактабнинг ўқувчиси.
85. **Раймова** Сурма — 20- мактабнинг ўқувчиси.
86. **Сейдалиева** Валя — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
87. **Содиқова** Аблай — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
88. **Сиддиқова** Ўғил — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
89. **Сейдаметова** Керсеп — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
90. **Самойлова** Махкува — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
91. **Сафаров** Мамат — 1- «Боёвут» совхозида яшовчи.
92. **Тўраева** Хурсанд — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
93. **Умарова** Маҳбуба — 3- мактабнинг ўқувчиси.
94. **Фозилова** Олия — 20- мактабнинг ўқувчиси.
95. **Ҳаққулов** Маматқул — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
96. **Усмонова** Мамлакат — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.
97. **Холбеков** Жўли — 10- мактабнинг ўқувчиси.
98. **Шоимқулова** Фотима — 1-«Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
99. **Юсупова** Донагул — 1- «Боёвут» совхозида уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи.
100. **Юнусов** Исоқул — Матросов номидаги 19- мактабнинг ўқувчиси.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

101. **Алимов** Ҳамроқул — Жданов номидаги 27- мактабнинг ўқувчиси.
102. **Ортиқматов** Турдимат — Ворошилов номидаги 26- мактабнинг ўқувчиси.
103. **Абдужабборова** Шарофат — Тельман номидаги 21- мактабнинг ўқувчиси.
104. **Абдураҳмонов** Абдурайим — Охунбобоев номидаги 22- мактабнинг ўқувчиси.
105. **Абдураҳмонова** Насибали — Охунбобоев номидаги 22- мактабнинг ўқувчиси.
106. **Жўраев** Нарзулла — Жданов номидаги 27- мактабнинг ўқувчиси.
107. **Жўраева** Азамат — Жданов номидаги 27- мактабнинг ўқувчиси.
108. **Дўстматов** Турсунқул — Ворошилов номидаги 26- мактабнинг ўқувчиси.
109. **Дўстмурадова** Бувиш — Ворошилов номидаги 26- мактабнинг ўқувчиси.
110. **Деҳқонова** Улгой — Ворошилов номидаги 26- мактабнинг ўқувчиси.
111. **Деҳқонбоева** Шаҳри — Карл Маркс номидаги 3- мактабнинг ўқувчиси.
112. **Жабборова** Баҳмал — Охунбобоев номидаги 22- мактабнинг ўқувчиси.

* Боши газетамизнинг 2 ноябрь сонида.

(ДАВОМИ БОР)

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 2 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан
Бўстонлиқ	0,24	104,36
Оржоникидзе	0,54	99,72
Юқори Чирчиқ	0,76	98,87
Пискент	0,58	98,56
Ўртасарой	0,53	96,58
Сирдарё	0,65	94,53
Мирзачўл	0,51	91,81
Верхне-волинск	0,48	89,84
Бўка	0,56	89,71
Октябрь	0,83	89,63
Гулистон	0,52	89,19
Оҳангарон	0,49	85,63
Қуйи Чирчиқ	0,75	85,31
Калинин	0,60	84,14
Оққўрғон	0,57	82,90
Чиноз	0,62	82,64
Янгийўл	0,51	82,64
Боёвут	0,43	81,56
Бекобод	0,69	81,12
Ўрта Чирчиқ	0,46	77,86

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 2 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	бир кунда	мавсум бошидан
«Малик»	0,86	93,58
6-«Кўкорол»	0,55	86,90
«ЎзССР беш йиллиги»	0,75	85,31
3-«Боёвут»	0,58	83,50
2-«Далварзин»	0,58	79,83
1-«Боёвут»	0,47	79,65
«Оққўрғон»	0,62	76,89
4-«Боёвут»	0,32	71,84
1-«Далварзин»	0,57	70,84
4-«Вревский»	0,53	68,25
«Дружба»	—	58,95
1-«Фарҳод»	0,63	55,30
Булганин номли	0,20	53,74
Бушуев номли	0,31	52,86

Коммунистик партия—Улуғ Октябрь социалистик революциясининг илҳомчиси ва ташкилотчиси

Бундан 39 йил муқаддам ғалаба қозонган Улуғ Октябрь социалистик революцияси жаҳон тарихида янги даврни очиб берди. Илмий коммунизм назариясини амалда турмушга тадбиқ этила бошланди. В. И. Ленин барпо этган улуғ коммунистлар партияси ана шу илмий коммунизм байроғи остида тўпланди ва мустаҳкамланди. Россия ишчилар синфи марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган, курашларда чиниққан ўз партиясига эга бўлганлиги туфайлигина меҳнаткаш деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб, 1917 йил октябрда помешчиклар ва капиталистлар ҳокимиятини ағдариб ташлади, Совет социалистик давлатини барпо қилди ва янги, социалистик жамият қуришга киришди.

* * *

1917 йил февралда халқ революцияси Россиядаги чор самодержавиеси тузумини ағдариб ташлади. Бу ғалаба кўп миллионли халқ оммасига пролетариат бошчилик қилганлиги учун таъминланди. Пролетариат революцион ҳаракатнинг гегемони бўлди, тинчлик, нон ва озодлик учун олиб борилган курашда халқнинг йўлбошчиси бўлди.

Революция мамлакат ҳаётида кескин бурилиш ясади, ўн миллионларча ишчи ва деҳқонларни сиёсий курашга уйғотди. Бироқ ўша вақтдаги Россия сингари майда буржуа мамлакатда, деб кўрсатган эди Ленин, «майда буржуазиянинг зўр тўлқини ҳаммани босиб кетди, онгли пролетариатни ўзининг сон жиҳатидангина эмас, идея жиҳатидан ҳам қоплаб қўйди, яъни ишчиларнинг жуда кенг доирасини сиёсатга майда буржуача қарашлар билан заҳарлади ва ўз таъсирига олди». (Асарлар, 24 том, 46 бет).

Бу нарса шунга олиб келдики, февраль буржуа-демократик революциясининг ғалабаси натижасида мамлакатда қўш ҳокимиятчилик вужудга келди. Иккита диктатура: Муваққат ҳукумат бошчилигида буржуазия диктатураси ҳамда Ишчи ва солдат депутатлари Советлари бошчилигида пролетариат билан деҳқонлар диктатураси ўрнатилди. Пролетариат ва деҳқонлар диктатураси, Ленин айтганидек, қўшимча, кўмакчи, «назорат қилувчи» ҳукумат эди.

Ишчи ва солдат депутатлари Советлари революцион ҳукумат формаси эди. Бироқ меньшевик ва эсерларнинг келишувчи партиялари Советларда кўпчиликни эгаллаб олдилар, Советларни ўз таъсирларига бўйсундирдилар.

Халқ чинакам революцион ҳокимият органлари ҳисобланган Советлардан ўзининг ҳаётий талабларини, биринчи галда урушни тўхтатишни кутиб турар эди. Советлар қуролли пролетариатдан ва солдатлардан иборат зўр таянчга эга эди. Шунинг учун ҳам ана шундай таянчга эга бўлмаган буржуа Муваққат ҳукумати Советлар билан ҳисоблашишга мажбур эди. Советлар қуролли халққа таяниб, бутун ҳокимиятни ўз қўлларига олишлари мумкин эди. Бироқ ишчи ва солдат депутатларининг Петроград Советида ўрнашиб олган меньшевиклар ва эсерларнинг раҳбарлари ҳокимиятни ихтиёрий равишда Муваққат ҳукумат қўлига бердилар.

Бундай аҳвол вақти келиб бир ҳокимият ўрнатилиши билан яъни ҳокимият батамом буржуазия қўлига ёки пролетариат билан камбағал деҳқонлар қўлига ўтиши билан ҳал этилиши керак эди.

Большевиклар партияси мутлақо янги шароитларга рўбарў келган эди. Партиянинг Россиядаги кўпгина раҳбар ходимлари бирмунча саросимада қолганлигига, уларда аниқ линиянинг бўлмаганлигига ана шу сабаб бўлди. Марказий Комитет бюроси Муваққат ҳукуматга тўла ишончсизлик билдириш юзасидан асосан тўғри йўл тутди, бироқ у ўша вақтда революциянинг иккинчи, социалистик этапига бевосита ўтиш вазифасини ўртага қўймади. Бунга партияда революцион момент талаб қилган қадар аниқлик ва қатъият (В. И. Лениннинг чет элдан келишига қадар) бўлмаганлиги сабаб бўлган эди.

Партия тарихининг Қисқа курсида, И. В. Сталиннинг Қисқача таржимаий ҳолида ва тарихий-партиявий характердаги бир қанча асарларда баён қилинишича, И. В. Сталин сургундан қайтгач (1917 йил 12 март), революция тараққиётининг энг муҳим масалаларида дарҳол ленинча тўғри позицияни эгаллаган бўлиб чиқади. Ҳақиқатда эса И. В. Сталин аввал Муваққат ҳукуматни шартли равишда қўллаб-қувватлаш тўғрисида, сулҳ юзасидан музокаралар очишга далда бериш учун Муваққат ҳукуматга тазйиқ қилиш тўғрисида Каменевнинг хато қарашларига қўшилган эди. Лекин шуни кўрсатиб ўтиш керакки, Сталин оппортунист Каменевдан бошқача йўлдан бориб, бу иккиланишларни тез орада енгиб ўтди ва большевикларнинг Апрель конференциясида Ленинни тўла равишда қўллаб-қувватлади.

Большевиклар партияси ўзи босиб ўтган бутун тарихий давр ичида Социалистик революцияга бошчилик қилишга ҳозирлик кўрган эди. Бу партия буржуа-демократик революциянинг ўсиб социалистик революцияга ўтиши тўғрисидаги, социализмнинг дастлаб алоҳида олинган бир капиталистик мамлакатда ғалаба қозониши мумкинлиги ҳақидаги Ленин таълимоти билан қуролланган эди.

В. И. Ленин чет элда эканлигидаёқ ўзининг «Йироқдан хатлар»ида Россияда вужудга келган шароитга донолик билан баҳо берди, революциянинг янги, социалистик этапи муносабати билан партия ва ишчилар синфининг вазифаларини, партия стратегияси ва тактикасининг асосларини кўрсатиб берди.

«...**Ишчилар,**—деб ёзди Ленин, — **сиз чоризмга қарши бўлган граждандар урушида пролетарча қаҳрамонлик, халқ қаҳрамонлиги мўъжизаларини кўрсатдингиз, сиз революциянинг иккинчи босқичида ўз ғалабангизни ҳозирлаш учун пролетарча ва умумхалқ уюшқоқлиги мўъжизаларини кўрсатишингиз лозим».** (Асарлар, 23 том, 348 бет).

В. И. Ленин Россияга келгач, ўзининг машҳур Апрель тезисларида революциянинг барча асосий масалаларига — уруш тўғрисидаги, қўш ҳокимиятчилик тўғрисидаги, Муваққат ҳукуматга муносабат тўғрисидаги, меньшевиклар ва эсерларнинг келишувчи партияларига муносабат тўғрисидаги, Советлар республикаси тўғрисидаги, большевикларнинг иқтисодий платформаси тўғрисидаги, пролетариат партияси тўғрисидаги, II Интернационалдаги аҳвол тўғрисидаги масалаларга жавоб берди. Ленин, юз берган моментнинг ўзига хос хусусиятини характерлаб, бу хусусият революциянинг пролетариат етарли даражада онгли бўлмаганлиги ва уюшмаганлиги туфайли ҳокимиятни буржуазия қўлига берган биринчи этапидан унинг ҳокимиятни пролетариат ва деҳқонларнинг камбағал табақалари қўлига бериши лозим бўлган иккинчи этапига ўтишдан иборат, деб кўрсатди.

Ленинча стратегик план буржуа ҳокимиятини тугатишни, пролетариат билан камбағал деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлашни, Советлар республикаси формасида пролетариат диктатурасини уюштиришни революциянинг бош вазифаси деб белгилаган эди.

1905 йилги рус революцияси тажрибасини ва айниқса 1917 йилги февраль революцияси тажрибасини чуқур умумлаштириш асосида Ленин Россияда пролетариат диктатурасининг энг мақбул сиёсий формаси — Советлар республикаси тўғрисидаги доҳиёна хулосани чиқарди. «Капитализмдан коммунизмга ўтишда, — деб ёзган эди Ленин, — албатта, жуда ҳам кўп ва ҳар хил сиёсий формалар бўлмасдан иложи йўқ, лекин буларнинг моҳияти муқаррар суратда битта: **пролетариат диктатураси** бўлади». (Асарлар, 25 том, 454 бет).

Бу ленинча қоида кейинчалик Хитой Халқ Республикаси ва бошқа халқ демократияси мамлакатларининг тарихий тажрибасида тўла тасдиқланди.

Ленин Апрель тезисларида ишчилар синфининг буржуазияга қарши курашида уни охиригача қўллаб-қувватлашга қодир бўлган камбағал деҳқонларни пролетариат томонига ўтказиб олишни вазифа қилиб қўйган эди. Шунинг учун ҳам Ленин тезисларнинг аграр қисмида помешчик ерларини конфескация қилишни ва давлатдаги барча ерларни национализация қилишни талаб қилди. Ерга эгалик қилиш ишларини батрак ва деҳқон депутатлари маҳаллий Советлари қўлига бериш таклиф этилган эди.

Миллий масаланинг тўғри ҳал қилиб берилганлиги кўпмиллатли Россиядаги революция учун ғоят катта сафарбар этувчилик аҳамиятига эга бўлди. Ленин таълимотига содиқ бўлган большевиклар илгари чоризм эзиб келган миллатлар ва халқларга Россиядан ажралиб чиқишга қадар ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи берилганлигини эълон қилдилар, шу билан бирга улар зўравонликка эмас, балки барча миллат ишчилари билан меҳнаткашларининг эркин, қардошлик принципларига таянган катта давлат барпо қилиш мақсадга мувофиқ эканлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар. «Россия республикаси қанча демократлироқ бўлса, ишчи ва деҳқон депутатлари Советларининг республикасига қанчалик муваффақият билан уюшса, бундай республикага **барча** миллат меҳнаткашлари оммасининг **иҳтиёрий** қўшилиш кучи шунчалик зўр бўлади», (В. И. Ленин, Асарлар, 24 том, 58 бет).

Ленин Апрель тезисларида мамлакатда ўша вақтда вужудга келган шароитда «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиорни олға суриб, партия эътиборини рус революциясининг тинч ривожланиши мумкинлигига қаратган эди. Халқаро майдонда чуқур ўзгаришлар содир бўлганлиги муносабати билан бу ленинча установка бир қанча мамлакатларнинг социализмга тинч йўл билан, граждан уруши қилмасдан ўтишлари мумкинлиги тўғрисида КПСС XX съезди чиқарган хулосада янада ривожлантирилди.

Большевиклар партияси Лениннинг Апрель тезисларини якдиллик билан маъқуллади ва ўз доҳиси теварагида янада мустаҳкамроқ жипслашди. Фақат Каменев, Пятаков ва уларга ўхшаш бошқа айрим шахсларгина Апрель тезисларини қўллаб-қувватламадилар.

Лениннинг тарихий тезислари большевиклар партиясининг Бутунроссия апрель конференцияси ишига асос қилиб олинди. Россиянинг социалистик революцияга гўё тайёр эмаслигини рўкач қилиб, бу революциянинг ривожланишини тўхтатишга ва бузишга уринган Каменев, Риков ва бошқа оппортунист элементларнинг таслимчиликдан иборат йўли конференцияда фош қилиб ташланди. Конференция буржуа-демократик революциянинг ўсиб социалистик революцияга ўтиши учун, бутун ҳокимиятнинг Советлар қўлига ўтиши учун олиб борилган муваффақиятли курашни таъминлаган ленинча стратегия ва тактикани қабул қилди.

Революциянинг тинч ривожланиб бориши тўғрисидаги партия установкаси июль кунларидан сўнг ўзгарди. Июль кунларидан сўнг ҳокимият бутунлай буржуазия қўлига ўтган, большевиклар партияси нолегаль ҳолатга ўтишга мажбур бўлган, партия ва революция доҳиси В. И. Ленин уни қонундан ташқари деб эълон қилган Муваққат ҳукумат айғоқчиларидан яширинишга мажбур бўлган эди.

«3 ва 4 — июль ҳаракати,—деб кўрсатган эди В. И. Ленин, — намойиш йўли билан Советларнинг ҳокимиятни қўлга олишига далда бериш учун қилинган сўнгги ҳаракат эди... Энди Россияда революциянинг тинч йўл билан ривожланиши мумкин эмас, бинобарин, тарих масалани мана бундай қилиб қўйди: ё контрреволюция тўла ғалаба қилади, ёки янги революция бўлади». (Асарлар, 25 том, 236 бет).

1917 йил 26 июлдан 3 августгача Петроградда бўлиб ўтган партия VI съезди революциянинг бу янги даври учун янги тактика ишлаб чиқиш билан шуғулланди. Бизнинг партиямиз ўзининг VI съездига анча ўсган ва мустаҳкамланган ҳолда келган эди. Бу пайтда партия сафларида 240 мингга яқин аъзо бор эди. Уч ой ичида партия сафлари уч ҳисса кўпайди. Ўша вақтда партиянинг кунига 320 минг нусха босилиб чиқадиган 41 босма органи бор эди.

Съезд жойлардан келган делегатларнинг докладларини тинглашга ўз иш вақтининг қарийб ярмини ажратган эди. Бу, большевиклар партияси олиб борган ишнинг кўламини, унинг ишчилар орасига нақадар чуқур кириб борганлигини аниқ кўрсатар эди.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

* * *

Байрам шарафига ғалаба рапортлари

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги байрами шарафига бошланган социалистик мусобақада Чирчиқ шаҳар саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари катта ютуқларни қўлга киритдилар. Шаҳарнинг саноат корхоналари 10 ойлик давлат планини муддатидан олдин 27 октябрда муваффақият билан бажардилар.

«Чирчиксельмаш» заводининг ишчилари ва мутахассислари октябрь олди мусобақада ғолиб чиқдилар. Ҳар куни бир ярим, икки нормадан маҳсулот бераётган механика-йиғув цехининг ишчилари социалистик мажбуриятларини ортиғи билан адо этаётирлар. Улар орасида токарь Кошетков, фармаловчилардан Алякимов, Кенжаалиев ва Лихошерстов, рандаловчи Бакировлар бор. Қишлоқ хўжалик машинасозлари байрамгача 11 ойлик топшириқни бажариш мажбуриятини олдилар.

* * *

Сут комбинати пойтахтимиздаги илғор корхоналардан биридир. Комбинат коллективи олтинчи беш йилликнинг биринчи йилини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ курашига қўшилиб, яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Корхонада 1956 йил плани муддатидан 3 ой-у 10 кун илгари бажарилган эди. Меҳнатсевар ишчилар қўлга киритилган дастлабки муваффақиятларни мустаҳкамлаш мақсадида астойдил меҳнат қилдилар. Натижада шу кунгача шаҳар меҳнаткашлари учун пландан ташқари 1 миллион сўмликка яқин сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Ўтган вақт мобайнида меҳнат унумдорлигини ошириш плани белгиланганидан 7 процент ортиғи билан бажарилди.

Партия Чақириқларидан руҳланган Татьяна Потсекаева, Полина Киреева каби ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари шу кунларда меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

* * *

Янгийўлдаги гўшт комбинатининг коллективи Улуғ байрам шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқда. Меҳнатсевар коллектив 10 ойлик планни муддатидан илгари бажарди ва шу кунгача ноябрь ойи ҳисобига 150 тоннага яқин гўшт ва колбаса маҳсулотлари ҳамда 40 тоннага яқин ярим фабрикат тайёрлаб берди.

Мусобақада ўртоқ Вацек раҳбарлик қилаётган колбаса цехининг ишчилари олдинда бормоқдалар. Бу цех коллективи байрамгача яна қўшимча равишда 20 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш, колбаса маҳсулотларининг ассортиментини кенгайтириш мажбуриятини олди. Байрам олди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган цех коллективи ўз мажбуриятини шараф билан бажармоқда. Мирқосимов, Чупахин, Галкина каби ўртоқлар кунлик топшириқни 140-150 процентга етказиб бажараётирлар.

* * *

«Ташпродмаш» заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари ўртасида Октябрь олди мусобақаси тобора қизғин тус олмоқда. Бу мусобақада йиғув цехининг коллективи айниқса яхши натижаларга эришяпти. Цех коллективи мавжуд асбоб-ускуналардан ва ишлаб чиқариш майдонларидан унумли фойдаланиб, кунлик ва декада топшириқларини систематик суратда ортиғи билан бажармоқда. Слесарь ўртоқ Миронов бошлиқ бригада ишчилари байрам олди меҳнат вахтасида туриб, нуқул юқори сифатли маҳсулот тайёрлаётирлар.

Завод коллективи 10 ойлик пландан ташқари 700 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот тайёрлаб берди. Корхона ишчилари қўлга киритилган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш учун кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

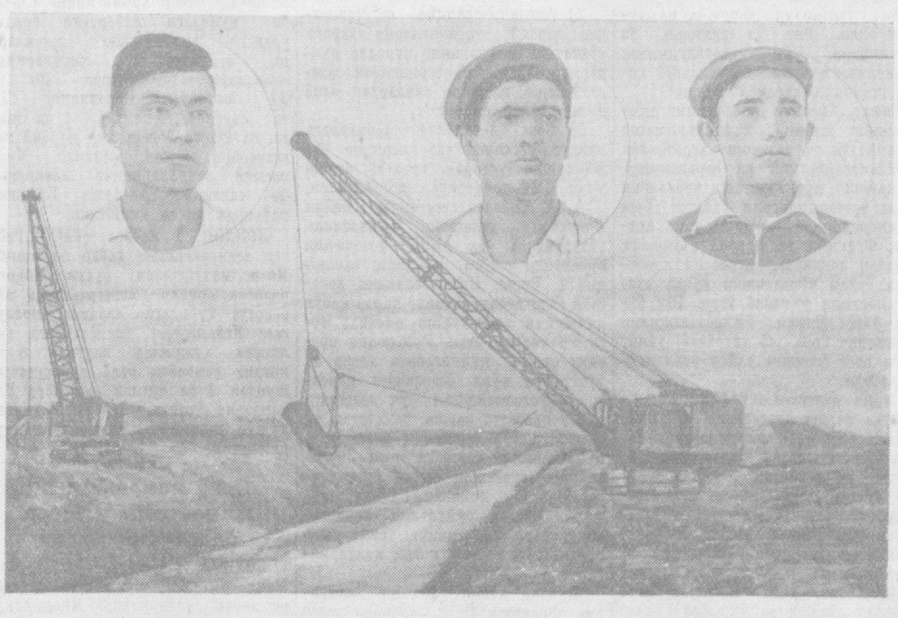

Мирзачўлни ўзлаштириш юзасидан олиб борилаётган ирригация ва мелиорация ишлари кундан-кунга кенгайиб бормоқда. **Суратда:** Марказий Мирзачўл коллектори қурилишида. Доирада: (чапдан ўнгга) кунлик ва ойлик топшириқларини 150 процентгача етказиб бажараётган экскаваторчилардан старший машинист **Х. Есчанов,** машинистлардан **Х. Мирзааҳмедов** ва **В. Шчитинин** ўртоқлар.

В. Салов фотоси.

РЕПОРТАЖ

ЯГОНА МАҚСАД БИЛАН

— Қаерга борсангиз бораверинг, додингизни кимга айтсангиз айтаверинг. Лекин бундан ортиқ мендан бир дона ҳам редикул ололмайсиз...

— Ўртоқ директор, бу редикуллар фақат Тошкентдагина кетади, холос. Қишлоқ жойларда уни ўтказиш қийин, ахир. Модний сумкаларнинг бозори Тошкентда чаққон...

— Нега қишлоққа юбормас эканмиз. Нима, қишлоқдагиларнинг пули пул эмасми? Улар ҳам чиройли редикулларни яхши кўрадилар. Яхши товарга ким харидор бўлмайди дейсиз?..

Биз фабрика директорининг кабинетига кириб, савдо вакиллари билан директор ўртасида бўлаётган ана шу тортишув устидан чиқдик. Хотин-қизлар редикули учун бўлаётган бу «жанжал»ни кўриб, аввал елкамизни қисиб қўяқолдик. Лекин галантерия цехига кириб, бу ерда тайёрланаётган ажойиб редикулларни кўздан кечирганимиздан кейин савдо ташкилоти ходимларининг дидига қойил қолдик.

Кўзни қамаштирувчи ҳар хил ажойиб сумка ва редикулларни томоша қилар эканмиз, шеригим секин мени туртиб: «қалай, жуда совға боб эканми-а?» дегандай кўз қисиб ҳам қўйди.

Цех бошлиғи Фаина Михайловна Лейзерович бизга стол устига териб қўйилган ҳар хил рангдаги чиройлик ва ихчам қилиб ишланган жуда кўп редикулларни кўрсатди.

— Мана бу янги редикул — театр учун, буниси йўл сумкаси. Бу эса «байрам совғаси» сумкаси, — дейди цех бошлиғи.

У, ажойиб сумканинг узун ва нафис балдоғини ўнг елкасига ташларкан, «ярашадими» дегандай ишора қилди.

Шу кунларда Тошкентдаги эгар-жабдуқ-галантерия фабрикаси ишчилари, инженер-техник ходимлари хилма-хил галантерия товарларини кўплаб ишлаб чиқараётирлар.

Улуғ байрам муносабати билан эълон қилинган партия Чақириқлари корхона коллективининг ғайратига-ғайрат қўшмоқда. Фабрика коллективи 10 ойлик давлат планини 27 октябрдаёқ муваффақият билан бажарди. Октябрь ойида социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун фабрика кўчма Қизил байроғини олган галантерия цехининг меҳнатсевар ишчилари айниқса ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлаётирлар. Бу цех аъзолари 24 октябрда 10 ойлик планни муддатидан олдин 117 процент адо этиб, Улуғ Октябрь революциясининг 39 йиллик байрами шарафига қўшимча кўпгина маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Смена нормаларини 270-300 процентга етказиб бажараётган Фароғат Турсунова, мотористка Мария Бубнова, Муборак Олимжонова каби илғор ишчилар коллектив муваффақиятини янада мустаҳкамламоқдалар. Ёш мастер Фароғат Турсунова фақат ишлаб чиқариш илғоригина эмас. У «байрам совғаси» деб аталган ажойиб редикулни яратишда ҳам актив иштирок этди.

Фабрика коллективи меҳнаткашларга сифатли галантерия моллари етказиб бериш учун астойдил курашаётир. Меҳнаткашлар дидига ёқадиган турли хил товарларни кўплаб ишлаб чиқариш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш фабрика ишчиларининг Улуғ байрамга атаган муносиб совғасидир.

А. АБДУАЗИМОВ.

А Р А Ф А

Бугун юртимизда чиндан арафа,
Тараддуд каттадир улуғ айёмга.
Ҳар киши ўз иши, ўз қувончини,
Армуғон этаркан бахт байрамига,
Каттакон кўрикдир, бу—элда қудрат.

Ўзбек пахтасидек бирдек шарафли
Боку нефти ҳам, Олтой ғалласи,
Донбасс кўмири-ю, тайга ўрмони —
Юртим безагидир ҳамма-ҳаммаси,
Халқим бахти учун қилади хизмат.

Кумуш тонг отганда азиз юртимда,
Тинчлик вахтаси деб элни уйғотар.
Ватан меҳри билан қайноқ қалбларда,
Меҳнат жўш уради, қудрат куч отар.
Чунки халқ Ватанга қўйган муҳаббат.

Миллионлаб терилган оппоқ пахтамиз —
Улуғ муҳаббатнинг ёркин тимсоли,
Сўнгги граммларни қолдирмайлик деб,
Пахтазор қўйнида юрибмиз ҳали,
Имкони борича ўтказмай фурсат.

Байрам яқин қолди, дўстларим, букун
Рақамга куч беринг, юз бўлсин ёруғ,
Шарафли бурчларни адо этолсак,
Совға бўлолмайди бундан ҳам ортиқ.
Кўрсатинг, пахтакор дўстларим, ғайрат!

Маннон ҒАНИ.

Бульдозерчи Эргашевнинг ғалабаси

Нима бўлди-ю, қурилиш участкасида иш бирдан тўхтаб қолди. Кейинчалик маълум бўлишича, қурилиш майдони текис бўлмаганлиги учун бетончилар бригадаси ишни тўхтатиб қўйишга мажбур бўлган экан. Бу — графикнинг бажарилишини хавф остида қолдирган эди.

Бульдозер машинисти ўртоқ Умар Эргашев ер планлаштирувчини кутиб турмай, бу ишни ўзига топширишларини илтимос қилди.

— Ишни бажариш учун кам деганда 5 кун вақт керак, — деди қурилиш бошлиғи. Бунинг устига бир бульдозер билан шунча ишни бажариш мумкин эмас-ку ахир...

Бошлиқ бошқа участкалардан бульдозер олиб келиб, ишни тезроқ тугатиш тўғрисида гапираётган эди Умаржон унинг гапини бўлди:

— Мен бу ишни икки сменада бажариб беришга ваъда бераман...

Умар Эргашевнинг бир сўзли йигитлардан эканлигини қурилишдагиларнинг ҳаммаси билади. Шунинг учун бошлиқ «хўп, ишга киришаверинг» деб унга рухсат берди.

Моҳир бульдозерчи ҳар галдагидек бу гал ҳам ўз ваъдасининг устидан чиқди. Умаржон шунча ишни бир ўзи икки сменада эмас, балки бир ярим сменада муваффақият билан бажариб, кунлик нормасини 11 баравар ортиғи билан бажарди. Ишлаб чиқаришда янги-янги методларни қўлланиш унинг ана шундай ютуқларни қўлга киритишига имкон бермоқда.

Ўртоқ Умар Эргашев Олмалиқдаги 3- қурилиш бошқармасининг энг илғор механизаторларидандир. У йиллик планни ҳозирдаёқ бажариб, 1957 йил ҳисобига ишлаётир. Бу унинг Улуғ Октябрь революциясининг 39 йиллик байрамига муносиб совғасидир.

Н. ГОРОДНИЧЕНКО.

---

* * *

Байрам шарафига ғалаба рапортлари

Областимизнинг илғор колхозлари улуғ Октябрь революциясининг 39 йиллик кунини ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажариш билан кутиб олаётганликлари тўғрисида ғалаба рапортларини бермоқдалар.

БЎКА районидаги Вильямс номли колхоз (раиси **Ғ. Азаматов,** партия ташкилотининг секретари **И. Мавлонов** ўртоқлар) ҳар гектар ердан 28 центнердан пахта топшириб юқори кўрсаткичга эришдилар. Колхоз аъзолари далада ҳали ҳосилнинг кўплигини ҳисобга олиб яна ҳар гектар ердан давлатга 2,2 центнердан «оқ олтин» топширишга қарор қилдилар.

Шунингдек райондаги Охунбобоев номли колхоз (раиси **Й. Хожиматов,** партия ташкилотининг секретари **М. Умаров** ўртоқлар), Хрушчев номли колхоз (раиси **М. Иброҳимов,** партия ташкилотининг секретари **К. Иноғомжонов** ўртоқлар) ҳам социалистик мажбуриятларини муваффақият билан адо этиб ҳар гектар ердан 22,3 ва 23 центнердан ҳосил олдилар. КПСС Марказий Комитетининг октябрь олди Чақириқларидан ғоят руҳланиб, социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган бу колхозларнинг азамат пахтакорлари даладаги қолган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш, давлатга яна ҳар гектар ердан қўшимча равишда бир неча центнердан пахта топшириш учун курашмоқдалар.

* * *

ОРЖОНИКИДЗЕ. Йиғим-теримни ғоят уюшқоқлик билан ўтказиб, социалистик мусобақани ҳар тарафлама кучайтириб юборган Сталин номли колхоз аъзолари (раиси **Н. Маннонов,** партия ташкилотининг секретари **И. Ойтўраев** ўртоқлар) меҳнатда яхши натижаларга эришдилар. 31 октябрь куни колхоз аъзолари 690 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37,5 центнердан пахта топшириб, социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Колхозчилар ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 40 центнерга етказиш учун курашиб, барча тадбирларни кўрмоқдалар.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. Куйбишев номли колхоз (раиси **С. Раҳмонов,** партия ташкилотининг секретари **Ж. Саидов** ўртоқлар) аъзолари бу йил 568 гектар майдонда пахта ўстириб ҳар гектар ердан давлатга 26,4 центнердан ҳосил топшириш юзасидан социалистик мажбурият олган эдилар. Октябрь олди социалистик мусобақасига қўшилган колхоз аъзолари ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар ва ҳар гектар ердан 26,5 центнердан пахта топширдилар. Пахтакорлар ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, 10 ноябргача яна ҳар гектар ердан 3,1 центнер ҳосил йиғиб олишга аҳд қилиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Чевар теримчилар

Ўртоқ Қ. Қурбонованинг номи фақат ўз колхозидагина эмас, райондаги ҳамма колхоз теримчилари орасида ҳам машҳур бўлиб кетди. У чевар теримчи сифатида донг чиқарди. Ўртоқ Қурбонова бундай ҳурматга ўзининг ҳалол меҳнати, теримда эришган юксак муваффақияти туфайли эришди.

— Мен мавсум бошида 12 тонна пахта териш мажбуриятини олган эдим, — деб ҳикоя қилади у, — ана шу мақсад билан дугоналаримни мусобақага чақирдим. Мажбуриятни бажариш — мендан чаққонликни, вақтдан унумли фойдаланишни талаб қиларди. Мен ўз касбимни севдим, меҳр қўйдим. Хирмонга топширган пахтанинг салмоғи ортиб борган сари кучимга-куч, ғайратимга-ғайрат қўшиларди.

Ўртоқ Қурбонованинг сўзи билан иши бир. У, шу кунгача 10 минг килограмм пахта териб, илғорликни эгаллади.

— Улуғ байрам кунигача, — дейди чевар теримчи, — мажбуриятимни ошириб бажараман. Бу менинг байрамга муносиб совғам бўлади.

Колхозда Қурбоновадан ўрнак олаётган теримчилардан Қ. Тожибоева, Н. Қурбонова, З. Эшпўлатова, А. Худойбердиева, Т. Анорбоева каби чеварлар шу кунгача хирмонга 8-9 минг килограммдан пахта топширдилар.

Оққўрғон районидаги Сталин номли колхознинг бу чевар теримчилари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшаётирлар.

М. КАНЗАФАРОВ.

Юқори Чирчиқ райони шоли тайёрлаш планини бажарди

Юқори Чирчиқ районининг шоликорлари Улуғ Октябрь байрамининг 39 йиллигини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олмоқдалар. Улар шоли тайёрлаш планини муддатидан илгари — 1 ноябрда бажардилар.

Свердлов номли, «Правда», «Политотдел» колхозларининг шоликорлари айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар. Бу колхозларда ҳар гектаридан 35 центнердан ва ундан ҳам ошириб ҳосил олинди.

Район колхозлари давлатга пландан ташқари шоли топширишни давом эттирмоқдалар.

Большевиклар раҳбарлигидаги Красноярск Совети иқтисодий қийинчиликларга қарши курашга бошчилик қилди; озиқ-овқат маҳсулотларигагина эмас, балки газмолларга ва бошқа зарур истеъмол буюмларига ҳам карточка системасини жорий қилди.

Советнинг раҳбар органларида кўпчиликни ўз қўлига ўтказиб олишга муваффақ бўлмаган жойларда партия оммани ўзига эргаштириб бормоқда эди, ишчиларнинг сиқиғи остида майда буржуа раҳбарларни чекинишга мажбур қилмоқда эди. Москва Совети меньшевик ва эсерлар блоки қўлида эди; бироқ шунга қарамай, Москва Совети Муваққат ҳукумат фронтда жорий қилган ўлим жазосига қарши большевикча резолюция учун овоз берди.

«Сўнгги вақтда, — деб доклад қилган эди Финляндия делегати, — Область ижроия комитети қабул қилаётган резолюциялар дастидан меньшевикларнинг раҳбарлари сочларини юлмоқдалар». (РСДРП(б) VI съездининг протоколлари, Партнашр, 1934 йил, 73 бет).

Большевиклар партияси эгаллаб олган муҳим таянч пунктларининг бири касаба союзлари, айниқса завод комитетлари эди. Партия муниципалитетларда ишлашга ҳам катта эътибор берди. Ўз ишида таяниши мумкин бўлган базани кенгайтириш мақсадида партия деҳқонлар ўртасида катта иш олиб борди. Партия ҳарбий ташкилотларнинг ишига зўр эътибор берди. Большевик ҳарбий партия ташкилотлари деҳқонлар армияси ўртасида иш олиб бордилар, шундай қилиб, улар пролетариат билан деҳқонларни бирлаштирадиган восита бўлдилар. Партиямизнинг агитаторлари ҳамма ерда иш олиб бордилар, ленинча идеяларни пропаганда қилдилар, большевикча уюшқоқликни ўрнатдилар.

Деҳқонлар билан алоқа ўрнатишда майда миллатлар ўртасида олиб борилган партиявий иш ҳам партияга ёрдам берди. Майда миллатлар ўртасида деҳқонлар айниқса кўпчиликни ташкил қилар эди. Партия нашр қилиб турган 41 босма органнинг 14 таси 7 та миллий тилда чиқарилар эди. Партия ишчи ёшлар ўртасида ҳам катта иш олиб борди. Масалан, партия VI съезди вақтида Петроградда ёшлар союзининг 50 минг аъзоси бўлиб, бу союз большевиклар партияси раҳбарлиги остида иш кўрар эди.

Жойлардан келган делегатларнинг VI съездда тингланган докладлари партия омма ўртасида кўпчиликни ҳали ўз томонига ўтказиб олмаган бўлса ҳам, лекин барча ҳал қилувчи жойларда мустаҳкам таянч пунктлари вужудга келтирганлигини кўрсатар эди.

Партиянинг VI съездида В. И. Ленин шахсан қатнаша олмади. У Марказий Комитетнинг қарорига мувофиқ яширинишга мажбур бўлган эди. Бироқ Ленин ўз кўрсатмалари билан съезднинг бутун ишини бошқариб турди ҳамда Молотов, Оржоникидзе, Свердлов, Сталин орқали съездга раҳбарлик қилиб турди.

В. И. Ленин съезд арафасида ёзган «Сиёсий аҳвол» ва «Шиорларга доир» деган ўз мақолаларида партиямизнинг социалистик революциядаги стратегияси ва тактикасини янада ривожлантирди. VI съезд тактикани ишлаб чиқишда Лениннинг кўрсатмаларига тўла амал қилди.

Революциянинг тинч ривожланиш имкониятини вужудга келтирган барча шарт-шароитлар тугади, шу билан революциянинг тинч ривожланиб бориши ҳам мумкин бўлмай қолди. Ҳокимиятни буржуазия қўлидан куч ишлатиб тортиб олиш билангина революцияни олға олиб бориш мумкин эди. Ҳокимиятни эса пролетариат камбағал деҳқонлар билан иттифоқ бўлибгина қўлга киритиши мумкин эди. Ўзининг келишувчилик сиёсати билан чувалашиб қолган меньшевик-эсер Советлари контрреволюцияга ёрдам берувчи ролинигина бажариши мумкин эди. Шунинг учун ҳам «Бутун ҳокимият Советларга!» деган шиорни бизнинг партиямиз вақтинча кун тартибидан олиб қўйди. Партиянинг VI съезди В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, қуйидаги сўзлар ёзилган резолюцияни қабул қилди:

«Ҳозирги вақтда революциянинг тинч ривожи ва ҳокимиятнинг Советлар қўлига тинчлик билан ўтиши мумкин бўлмай қолди, чунки энди ҳокимият амалда контрреволюцион буржуазия қўлига ўтиб кетди.

Ҳозирги вақтда бирдан бир тўғри шиор контрреволюцион буржуазия диктатурасини тамомила йўқотиш шиори бўлиши мумкин, холос. Янги юксалиш вазифаси бўлган бу вазифани фақат революцион пролетариат, камбағал деҳқонлар унга мадад берган тақдирда, бажара олади». (КПСС резолюцияларда, I қисм, 425-426 бетлар)

Бу янги йўл партия буржуазияга қарши дарҳол қўзғолон кўтаришга чақириши кераклигини билдирмас эди; шундай қилинганда буржуазиянинг иғвосига берилиш бўлар эди, буржуазия пролетариатни бевақт жангга чиқариш учун бор кучини сарфламоқда эди. Партия танлаб олинган йўлнинг боришинигина кўрсатиб берган эди. VI съезд, Ғарбда пролетар революцияси ғалаба қилмай туриб, Россияда социализм ғалаба қозониши мумкин эмаслиги тўғрисидаги троцкийча қоидани партияга қабул қилдиришга ҳаракат қилган Преображенскийга қарши зарба берди. Съезд деҳқонларнинг табиати тўғрисида Бухарин томонидан берилган троцкийча баҳони ҳам қоралади. Пролетариат билан қишлоқ камбағалларининг иттифоқи буржуазияни ағдариб ташлаш ва пролетариатнинг ҳокимиятни қўлга олиши учун асосий шарт эканлигини Бухарин инкор қилган эди.

* * *

Июль воқиалари Коммунистик партиянинг таъсири тез ўсиб бораётганлигини кўрсатди. Бу ҳол контрреволюция лагеридаги ташвишни оширди. Буржуазия билан помешчикларнинг бирлашган фронти вужудга келди. Улар генералитетга ва офицерларга таяниб, Муваққат ҳукуматга тобора кўпроқ тазйиқ қила бошладилар. Советларда ўрнашиб олган меньшевиклар ва эсерлар оппортунизм ботқоғига тобора кўпроқ думалаб туша бошладилар, революцияга, ишчи ва деҳқонлар ишига хиёнат қилдилар.

Ғарби-жанубий фронт қўмондони генерал Корнилов 7 июлда махсус телеграмма юбориб, Муваққат ҳукуматдан «ҳарбий ҳаракат бўлаётган жойларда ўлим жазоси жорий қилишни ва дала судлари тузишни» талаб қилди. Корнилов армия аппаратини эгаллаб олишга ва ҳарбий диктатура ўрнатишга ҳаракат қилди.

12 августда Москвада Давлат кенгаши деб аталган кенгаш очилди, унга контрреволюция ҳомийлари тўпландилар. Бу кенгашда генерал Корниловни Россиянинг диктатори деб эълон қилиш кўзда тутилган эди.

Большевиклар партияси Давлат кенгаши очиладиган куни Москвада умумий забастовка ўтказишга чақирди. Москва пролетариати бу чақириқни қизғин қўллаб-қувватлади. Москва пролетарларининг чиқиши контрреволюция фитнасини барбод қилди. Контрреволюция фитнани рус буржуазиясидангина эмас, ҳатто чет эл буржуазиясидан ҳам ёрдам олиб турган Корнилов ставкасига кўчиришга мажбур бўлди.

Корниловчилик авж олган кунларда большевиклар партияси фитнани тор-мор қилишда зўр ғайрат кўрсатди. Корниловчиликка қарши курашда большевиклар пролетариат билан деҳқонлар оммасини бирлаштирган, дармони қуриб қолаёзган Советларни яна жонлантириб юборган раҳбар куч бўлди. Корнилов фитнасининг тор-мор қилинганлиги жуда муҳим оқибатларга олиб келди: бу, революциянинг бурилиш моменти бўлди. Шу кунларда миллионларча омма буржуазия ва унинг Муваққат ҳукумати контрреволюцион мақсадларни кўзлаётганлигини ўз кўзлари билан кўрдилар, революцияга большевиклар партияси берган баҳо тўғри эканлигига ишонч ҳосил қилдилар.

Қуйи пролетар ташкилотлари, касаба союзларнинг фабрика-завод комитетлари ҳамма ерда большевиклар қўлига ўта бошлади. Большевиклар бир қанча районларда Совет аппаратини эгаллаб олдилар. Советларнинг партиявий состави ўзгара бошлади. Петроград Совети большевиклашди, Москва Совети ҳам ундан ўрнак олди. Петроград ва Москва Советлари кетидан Гельсингфорс, Кронштадт, Виборг, Ревель ва бошқа шаҳар Советлари бордилар.

Пролетариатга эргашиб, меҳнаткаш деҳқонлар оммасининг асосий қисми большевиклар томонига ўтарди. Деҳқонлар 1917 йил мартда 49 марта қўзғолон қилган бўлсалар, сентябрда 803 марта қўзғолон қилдилар. Большевикларнинг армиядаги таъсири ҳам ғоят тез ўсиб борди.

Пролетариат саноат марказларида Ҳарбий-революцион комитетлар, жанговар штаблар тузди. Буларнинг мақсади корниловчиликка қарши курашишдан иборат бўлиб, айни вақтда кураш давомида ҳокимиятни ўз қўлларига ўтказиб ола бошладилар.

Муваққат ҳукумат сентябрь давомида пролетариат билан деҳқонларнинг ўсиб бораётган таъсирига қаршилик уюштиришга ва ҳокимият масаласини ўз билгича ҳал этишга уринди. Шу мақсадда меньшевиклар ва эсерлар 1917 йил сентябрда Петроградда Бутунроссия демократик кенгаши чақирдилар. Бу кенгашда Предпарламент деб аталган орган тузилди.

Демократик кенгаш большевикларни оммадан ажратиб қўйишни, буржуазияни сақлаб қолишни, кўтарилиб келаётган революция алангасини сўндиришни мақсад қилиб қўйган эди. Ҳокимият проблемаси, деб кўрсатган эди Ленин, Демократик кенгашда эмас, ундан бошқа жойда, Питер ва Москванинг ишчи маҳаллаларида ҳал этилмоқда.

12-14 сентябрда Ленин партия Марказий Комитетига «Большевиклар ҳокимиятни олишлари керак» ва «Марксизм ва қўзғолон» деган тарихий хатлари билан мурожаат қилди. Ленин Марказий Комитетдан ҳокимият масаласини қатъий қилиб қўйишни талаб қилди, ҳокимиятни олиш учун пролетариат қандай йўл ва методлар қўлланиши кераклигини кўрсатиб берди, қуролли қўзғолон кун тартибига қўйилиши кераклигини талаб қилди.

В. И. Ленин, большевиклар Предпарламентда [illegible] киришди.

В. И. Ленин большевиклар Советлар съездини кутиб [illegible] жиноят- [illegible]

[illegible] Каменев ва Зиновьев [illegible] меньшевикларнинг «Новая жизнь» газетасида [illegible] Марказий Комитетнинг қуролли қўзғолон [illegible] душманга маълум қилган эдилар. 19 октябрда В. И. Ленин Марказий Комитетга ёзган хатида Зиновьев ва Каменевни штрейкбрехерлик қилганликлари учун партиядан чиқаришни талаб қилди.

Партия таслимчиларни улоқтириб ташлади ва Ленин атрофига янада зичроқ жипслашди, амалда қуролли қўзғолонни тайёрлашга киришди. Партия Марказий Комитети қўзғолонга бошчилик қилиш учун марказ ташкил қилди. Партия Марказий Комитети ва Лениннинг ўзи бевосита раҳбарлик қилган бу марказга Бубнов, Дзержинский, Свердлов, Сталин, Урицкий сайландилар.

24 октябрь кечаси Ленин Смольнийга келди ва қўзғолонга раҳбарлик қилиш ишларини бевосита ўз қўлига олди. 25 октябрга ўтар кечаси қўзғолон бошланди. Қизил гвардия отрядлари ва революцион қўшинлар вокзалларни, почтани, телеграфни, министрликларни, Давлат банкини эгалладилар. Предпарламент тарқатиб юборилди. 26 октябрга ўтар кечаси революцион ишчилар, солдатлар ва матрослар Қишки саройни штурм билан эгалладилар ва Муваққат ҳукуматни қамоққа олдилар. Петрограддаги ва унинг атрофидаги октябрь жанглари бир неча кунга чўзилди ва пролетариат билан камбағал деҳқонларнинг ғалабаси билан, пролетариат диктатурасининг барпо этилиши билан тамом бўлди.

25 октябрь (7 ноябрь) кеч соат 10 дан 45 минут ўтганда, ғолибона қўзғолон қизиб турган бир вақтда Советларнинг Бутунроссия II съезди очилди. Съезд мамлакатдаги бутун ҳокимият ишчи, деҳқон ва солдат депутатлари Советлари қўлига ўтганлигини эълон қилди.

Съездда сулҳ ҳақида, ер тўғрисида декретлар қабул қилинди ҳамда В. И. Ленин бошчилигида жаҳонда биринчи ишчи-деҳқон ҳукумати тузилди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси мамлакатимиз халқларига янги, социалистик ҳаёт йўлини, коммунизм йўлини очиб берди.

Л. КЛЮЧКИН.

БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда сессияси очилди

НЬЮ-ЙОРК, 1 ноябрь. (ТАСС). Бош Ассамблея процедура қоидаларига мувофиқ, Бош Ассамблеянинг кейинги (X) сессиясида раислик қилган мамлакат (Чили)нинг вакили фавқулодда сессияда раислик қилмоқда. Чили делегати Ортега мажлисни очиб, Ўрта Шарқда тинчлик бузилганлигини ва бутун инсоният конфликтни бартараф қилишни БМТдан кутаётганлигини таъкидлади.

Бош Ассамблея Ортеганинг фавқулодда сессияда қўйилган масалани ялпи мажлиснинг ўзида қараб чиқиш ҳақидаги таклифини маъқуллади.

Шундан кейин сўзга чиққан Франция вакили сессиянинг чақирилиши ва унда қабул қилинадиган резолюциянинг қонуний эканлигини шубҳа остига олишга уринди. Аммо Бош Ассамблея Мисрга қилинган ҳужум тўғрисидаги масалани қараб чиқишга киришиш тўғрисида кўпчилик овоз билан қарор қилди. 62 делегация бу масалани Бош Ассамблеянинг кун тартибига киритишни ёқлаб овоз берди. Англия ва Франция делегациялари бунга қарши овоз бердилар, 7 делегация овоз бериш вақтида бетараф қолди.

Мунозараларни Миср вакили Лутфий бошлаб берди. У Югославиянинг Бош Ассамблея фавқулодда сессиясини чақириш тўғрисидаги резолюциясини ёқлаб овоз берган Хавфсизлик Кенгаши аъзоларига ташаккур билдирди. Исроилнинг 30 октябрда Мисрга қилган ҳужуми, деди Лутфий, энг қабиҳ агрессиядир. Лутфий айтдики, Англия ва Франция Мисрга ультиматум берганларидан кейин Мисрнинг турли марказларига, шу жумладан Қоҳирага ҳаводан бир неча марта ҳужум қилдилар. 1 ноябрда Мисрга ҳаводан 21 марта ҳужум қилинди.

Сўнгра Миср вакили бундай деди: Мисрга «қасддан агрессия» қилинди ва Сувайш каналида Мисрнинг ҳарбий кемасини ботирган ва бу билан каналда кемалар қатновини блокада қилган Англиянинг ҳаракатлари БМТ Уставининг бузилганлигини, шунингдек Сувайш канали тўғрисида 1888 йилда Истамбулда тузилган конвенциянинг бузилганлигини кўрсатади. БМТ Уставини бузаётган Англия ва Франция, деди Миср вакили, «бутун дунё олдида жуда катта жавобгарликни ўз зиммаларига олдилар».

Цейлон вакили ҳам Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қилган агрессиясини қатъий қоралади ва бу агрессияни Мисрнинг суверен ҳуқуқларини иғвогарлик мақсадида бузишдан бошқа нарса эмас, деб характерлади. Цейлон вакили Бош Ассамблея уруш ҳаракатларини тезликда тўхтатишга чақириб мурожаат қилиши керак, деди ва уруш ҳаракатлари тўхтатилгунча фавқулодда сессияни давом эттиришни таклиф қилди.

Франция вакили каби Англия вакили Диксон ҳам Бош Ассамблея фавқулодда сессиясининг қонуний эканлигини бахслашишга ҳамда Мисрга қарши агрессияни оқлашга уриниб кўрди.

Диксон Англия билан Франциянинг ҳаракатлари «муваққат чоралар» бўлиб, «фавқулодда полиция тадбири»дан иборат деди. У Англия билан Франциянинг бу тадбири Мисрнинг суверенитетига қарши қаратилмаган деган таассуротни туғдиришга уринди ва Бош Ассамблеяни ана шу тадбирни асосли деб топишга чақирди.

Сўзга чиққан чанкайшичи Бош Ассамблея ўт очишни дарҳол сўзсиз тўхтатишга ва Исроил қўшинларини Мисрдан сўзсиз олиб чиқиб кетишга даъват этсин, деди.

АҚШ давлат секретари Даллес Қўшма Штатлар АҚШ ғоят дўстона муносабатларда бўлган уч давлат (Англия, Франция ва Исроил)нинг фикрига қўшилишнинг иложи йўқ деб ҳисоблайди, деди.

Даллес айтдики, кейинги кунларда Исроил қўшинлари Миср территориясининг ичкарисига кирдилар, шундан кейин Англия билан Франция Мисрга ультиматум берди ва Англия билан Франция Мисрга қуролли ҳужум бошлади. Англия ва Франция Хавфсизлик Кенгашида Қўшма Штатларнинг резолюциясига вето қўйди. Ўтган кунлардаги воқиалар, деди Даллес, жуда хунук ривожланиб борди. Аммо ҳозирги вақтда куч ишлатилаётганлигини сиро ҳам оқлаш мумкин эмас, чунки куч ишлатиш БМТ Уставининг принципларига зиддир.

Даллес Сувайш канали туфайли юз берган жанжалнинг тарихига тўхталиб, яқинда Англия, Франция ва Миср ташқи ишлар министрлари ўртасида олиб борилган музокараларда (бу музокараларни БМТнинг бош секретари ташкил этган эди) илгари силжишга эришилган эди. Ана шу музокаралар вақтида, деди Даллес, масалани адолатли суратда ва тинч йўл билан ҳал этишга эришилади, деган таассурот қолган эди. Лекин бартараф қилиб бўлмайдиган ғовлар бўлмаса ҳам, бу музокаралар давом эттирилмади. Бунинг ўрнига Исроил, сўнгра эса Англия ва Франция зўравонлик қилдилар. БМТ Уставига мувофиқ, БМТнинг ҳамма аъзолари тинчлик процедураларига амал қилишлари керак. Бу процедуралардан тўлиқ фойдаланилмади.

Даллес АҚШ делегацияси номидан қуйидаги резолюцияни тақдим этди:

«Бош Ассамблея Исроил ва араб мамлакатлари ўртасида яраш тўғрисида 1948 йилда тузилган битимларнинг қатнашчилари кўп ҳолларда ана шу битимлардаги қоидалар билан ҳисоблашмадилар ва Исроилнинг қуролли кучлари Миср билан Исроил ўртасида яраш тўғрисидаги умумий битимни бузиб, Миср территориясининг ичкарисига кирдилар, деб қайд қилиб;

Франция ва Бирлашган Короллликнинг қуролли кучлари Миср территориясига қарши ҳарбий операцияларни амалга ошираётганликларини қайд қилиб;

ҳозирги вақтда Сувайш каналида кемалар қатнови бузилганлигини ва бунинг натижасида кўп мамлакатларга жиддий зарар етганлигини қайд қилиб;

ана шу воқиалардан ғоят ташвишланаётганлигини билдириб:

1/ ҳозирги вақтда шу райондаги уруш ҳаракатларида қатнашаётган ҳамма томонлар даставвал, ўт очишни тезликда тўхтатиш тўғрисида битимга келсинлар ва шунга мувофиқ, қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ана шу районга юборишни тўхтатсинлар, деб талаб қилади;

2) яраш тўғрисидаги битимларда қатнашган томонларни барча қўшинларни яраш линиясининг нариги томонига дарҳол олиб чиқиб кетишга, яраш линияси орқали қўшни территорияларга ҳужум қилишдан воз кечишга ва яраш тўғрисидаги битимларнинг қоидаларига пухта риоя қилишга чақиради;

3) БМТнинг барча аъзолари уруш ҳаракатлари районига ҳарбий материаллар келтирмасинлар ва умуман мазкур резолюциянинг бажарилишини кечиктирадиган ёки бунга халақит берадиган ҳар қандай ишлардан тийилиб турсинлар, деб тавсия этади;

4) ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим кучга кирганидан кейин Сувайш каналини яна очиш ва кемаларнинг бемалол қатновини тиклаш чораларини кўришга чақиради;

5) бу резолюциянинг амалга оширилишини кузатиб туришни ва Уставга мувофиқ зарур деб топилиши мумкин бўлган бундан кейинги тадбирларни кўриш учун бу тўғрида Хавфсизлик Кенгашига ва Бош Ассамблеяга дарҳол маълумот беришни бош секретардан сўрайди;

6) бу резолюция амалга ошганига қадар фавқулодда сессияни давом эттиришга қарор қилади».

Даллес айтдики, Бош Ассамблея ҳозирги вазиятда тезлик билан ва етарли даражада якдиллик билан ҳаракат қилмоғи керак. Акс ҳолда «полиция тадбирлари»нинг «янада жиддийроқ бир нарса»га айланиб кетиши каби катта хавф пайдо бўлади.

Шундан кейин Бош Ассамблеянинг мажлиси маҳаллий вақт билан соат 21 да, Москва вақти билан 2 ноябрь соат 05 да давом эттириладиган бўлди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 2 ноябрь. (ТАСС). Танаффусдан кейин Иордания делегати Рифаи ҳаяжонли нутқ сўзлади. У, Мисрга қарши уч томонлама агрессияни «мудҳиш жиноят» деб атади ва унга дарҳол хотима берилиши лозим, деди. У Англия ва Франция Исроил давлатидан фақат Сувайш каналини қурол кучи билан босиб олиш мақсадидагина эмас, балки Миср ҳукуматини ағдариш ва арабларнинг миллий озодлик ҳаракатини бўғиш учун бошланган агрессиянинг қуроли сифатида ҳам фойдаландилар, деб уқдириб ўтди. Иордания королллиги, деди у, агрессияни қайтаришда Мисрга ёрдам бериш юзасидан ўз зиммасига тантанали равишда мажбурият олди. Биз ўз еримизни, ўз ҳаётимизни, ўз озодлигимизни ва келажагимизни биргалашиб ҳимоя қилишга қасамёд қилдик.

Рифаи Америка резолюция проектининг жиддий камчиликларини таъкидлади, резолюция агрессияни қораламаганлигини ва агрессорларга қарши кўриладиган чораларни кўзда тутмаганлигини ҳамда Бош Ассамблеянинг тавсияларини Англия, Франция ва Исроил эътиборга олмаган тақдирда, агрессия қурбонига ёрдам кўрсатишни кўзда тутмаганлигини уқтириб ўтди. Шу билан бирга Рифаи бу резолюцияни шошилинч чора деб ҳисоблаб, унинг учун овоз беришга тайёр эканлигини айтди.

Сурия делегати Рафиқ Ал-Аша Мисрга қарши агрессияни «БМТ тарихида ўтакетган виждонсизлик билан бўлган фитна» деб атади. У, Англия ва Франция «бошқа халқлар ҳисобига ўзларининг мустамлакачилик ва империалистик иштаҳаларини қондирмоқ учун» БМТ уставини ва ўзларининг халқаро мажбуриятларини поймол қилмоқдалар, деди. Ҳозир, деди Ал-Аша, катта нутқлар сўзлаш ва чиройли сўзлар айтиш вақти эмас. Шу минутда Миср шаҳарлари қаттиқ бомбардировка қилинмоқда. Одамлар ҳалок бўлмоқдалар. Биз тез ва қатъият билан иш кўришимиз лозим.

Сўнгра СССР делегати А. А. Соболев нутқ сўзлади.

Исроилнинг, шунингдек Англия ва Франциянинг Мисрга қарши агрессияси, — деди Соболев, Англия ва Франция ҳукуматлари томонидан ишлаб чиқилиб олдиндан тайёрлаб қўйилган ягона план асосида амалга оширлаётганлигини ҳамма далиллар кўрсатиб турибди. Исроил агрессияси Англия-Франция қуролли кучларининг Сувайш каналини босиб олиши учун баҳона топиш мақсадида уюштирилган.

Исроил ҳукумати Мисрга қарши агрессив ҳаракат бошлаши билан Шарқда ўзларининг мустамлакачилик ҳукмронлигини тиклашга интилаётган империалистик доираларнинг қўлида қурол бўлиб қолди, бу билан мустамлакачиликка қарши курашаётган барча араб халқларига, шарқдаги барча халқларга ошкора равишда қарши чиқди. Исроилдаги ҳукмрон экстремистик доираларнинг бу хатти-ҳаракати жиноий ва хавфли хатти-ҳаракатдир, у биринчи навбатда Исроил давлатининг ўзи учун ва унинг келажаги учун хавфлидир.

Англия ва Франция Мисрга қарши агрессив ҳаракатларни бошлаш билан БМТ принципларига ва мақсадларига тамомила зид бўлган йўлга ўтдилар. Англия ва франция вакиллари Хавфсизлик Кенгашига Мисрга қарши агрессияга барҳам бериш учун зарур чоралар кўришига ҳалақит бердилар. Хавфсизлик Кенгаши бу масалани муҳокама қилиб турган вақтда Англия ва Франция ҳукуматлари Хавфсизлик Кенгаши билан ҳисоблашмай Мисрга дўқ-пўписа қилиш ва ультиматум топшириш йўлига ўтдилар ва Миср давлатига қарши очиқдан-очиқ ҳарбий ҳаракатларни бошлаб юбордилар. Нега Англия-франция ультиматумида, деб сўради Соболев, Миср олдига Сувайш каналининг шарқидаги бутун Миср территориясини Исроил қуролли кучларининг оккупациясига топшириш талаби қўйилди? Англия ва Франция ҳарбий денгиз флотининг Сувайш каналини қамал қилганлигини Сувайш каналида кемаларнинг қатновини ҳимоя қилиш деб айтиш мумкинми? Англия, Франция самолётларининг Сувайш каналига ҳужумини Сувайш канали тўғрисидаги ғамхўрлик деб айтиш мумкинми?

Тамомила равшанки, Англия ва Франциянинг Сувайш каналида кемаларнинг қатновини ҳимоя қилиш тўғрисидаги баёноти Англия ва Франциянинг Миср давлатига қарши агрессив ҳаракатларини яширмоқ учун баҳонадир, холос.

Совет Иттифоқи халқлари, деди нутқининг охирида А. А. Соболев, бутун дунё халқларининг БМТ Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қуролли агрессиясини дарҳол тўхтатиш учун кескин ва самарали чоралар кўрсин деган талабига ўз овозларини қўшадилар.

СССР делегацияси Бош Ассамблеяни қуйидагиларга даъват қилади:

1) Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қуролли ҳужуми БМТнинг мақсад ва принципларига тамомила зид бўлган агрессия акти деб қоралансин.

2) Англия, Франция ва Исроилдан ҳарбий ҳаракатларни дарҳол тўхтатиш ва уларнинг қуролли кучларини Миср территориясидан ҳамда Мисрга қарашли сувлардан олиб кетиш талаб қилинсин;

3) Бош Ассамблея фавқулодда махсус сессияси тавсиясининг бажарилиши устидан кузатиб бориш учун БМТ комиссияси тайинлансин.

А. А. Соболев нутқидан кейин Покистон делегати дускуссияни тўхтатишни ва АҚШ резолюция проектини овозга қўйишни таклиф қилди. Бироқ Янги Зеландия делегати Бош ассамблеянинг қарор қабул қилишини кечиктириш ниятида тузатиш тақдим этди. Резолюция проекти овозга қўйилганига қадар бу тузатишга кўра резолюция проектини қувватлайдиган уч делегатга ва бу проектга қарши чиқадиган уч делегатга сўз берилиши лозим эди. Покистоннинг таклифи янги Зеландиянинг тузатиши билан биргаликда қабул қилинди. Сўзга чиқувчиларнинг рўйхатини келишиб олиш учун 40 минут вақт сарф бўлди. Рўйхатда 8 нотиқ қолдирилган эди.

Шундан кейин Исроил, Австралия, Франция, Янги Зеландия делегатлари сўзладилар. Улар резолюция проектига қарши чиқдилар, яъни агрессиянинг тўхтатилишига қарши чиқдилар. Бир соатча гапирган Эбан (Исроил) хавфсизлик Кенгашида сўзлаган нутқини такрорлади. У Исроил «яраш режимига қайтиш ниятида эмас» деди. Австралия вакили Англия-Франциянинг Мисрга ҳужумини оқлаб гапирди ва айниқса резолюциянинг Англия ва Франция ҳаракатларига тааллуқли моддаларига қарши эътироз билдирди. Франция вакилининг нутқида Миср шаънига ва Совет Иттифоқининг Яқин Шарқдаги сиёсати шаънига бўхтон гаплар айтилди.

Эквадор, Югославия, Ҳиндистон ва Саудия Арабистони делегатлари агрессияни қоралаб гапирдилар.

Трухильо (Эквадор) айтдики Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзолари бўлган буюк давлатлар — Англия ва Франция БМТ Устави худди улар учун тааллуқли эмасдек ҳаракат қилмоқдалар. У АҚШ резолюция проекти учун овоз беришини айтди, аммо бу проект агрессорларга нисбатан ортиқча «мулойимлик билан» ёзилганлигини таъкидлади.

Югославия вакили Брилей Мисрга қарши агрессия бутун дунёда кучли ғазаб ва нафрат тўлқинининг кўтарилишига сабаб бўлди, деб таъкидлади.

Ҳиндистон делегати Лал айтдики, Англия ва Франция Мисрга қарши агрессия қилиш билан БМТ Устави ва халқаро ҳуқуқ ўрнига жунгли қонунини ўрнатдилар.

Улар, деди Лал, ўтган асрлардаги мустамлакачилик методларини тикладилар. Лал АҚШ резолюция проектини қувватлади, шу билан бирга бу проект энг минимал чораларнигина ўз ичига олганлигини уқтириб ўтди.

2 ноябрда Нью-Йорк вақти билан эрталаб соат 2 дан 24 минут ўтганида (Москва вақти билан соат 10 дан 24 минут ўтганида) сессия АҚШ резолюция проектини номма-ном овозга қўйишга киришди. 64 делегация резолюция проекти учун овоз берди, 5 делегация (Англия, Франция, Австралия, Янги Зеландия, Исроил) қарши овоз берди. 6 делегация (Канада, Бельгия, Голландия, Жанубий Африка Иттифоқи, Португалия ва Лаос) бетараф қолдилар.

Овозга қўйиш тамом бўлиши биланоқ Италия вакили, Бош Ассамблея шу фавқулодда сессияда Венгриядаги аҳвол масаласини муҳокама қилсин, деб чиқди.

Бир қанча делегатлар овозга қўйиш асослари ҳақида сўзладилар. АҚШ давлат секретари Даллес Миср масаласи юзасидан резолюция қабул қилинганлиги муносабати билан сўзлаб Италия делегатининг баёнотига ҳам тўхталиб, Венгриядаги аҳвол БМТ назарий эътиборида туради, чунки бу масала Хавфсизлик Кенгашининг кун тартибида бор деди.

Мажлис Нью-Йорк вақти билан эрталаб соат 4 дан 17 минут ўтганда тугади. Мажлис тамом бўлгунга қадар эълон қилишича, БМТ бош секретари Бош Ассамблея фавқулодда сессиясининг резолюциясини расмий равишда Англия, Франция, Исроил ва Миср ҳукуматларига юборган.

Президент Носирнинг халққа мурожаати

ПАРИЖ, 1 ноябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги билдиради: Президент Носир бугун радио орқали халққа мурожаат қилди. У, халқни армиянинг ўз вазифаларини бажаришида унга ёрдам беришга чақирди. «Халқ онгли бўлиб, ўз жонини қурбон қилишга тайёр турса, — деди Носир, — у ҳеч қачон енгилмайди, унга ҳужум қилган душман сон жиҳатидан кўп бўлган тақдирда ҳам бундай халқ ҳеч қачон енгилмайди. Халқнинг кучини ҳеч қачон енгиш мумкин эмас».

Носир сўзини давом эттириб бундай деди: «Англия, Франция ва Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг принципларини менсимадилар ва бу Ташкилотнинг Уставини оёқ ости қилдилар. Уларнинг ҳарбий-ҳаво кучлари Миср халқи орасида ваҳима туғдириш учун Қоҳирага ва канал зонасига ҳужум қилмоқдалар. Аммо улар ўз мустақиллигини мардона қўриқлаётган халқимизнинг ватанпарварлигига баҳо беришда хато қилмоқдалар».

Носир яна бундай деди: «Ҳозирги ҳал қилувчи вазиятда биз шаънشараф ва иззат-ҳурматимизга асосланган йўлни танлаб олдик. Ўзимизни таҳқир этадиган йўлни танлаб олиш мумкин эмас. Мустамлакачилар сизларнинг бахтингиз тўғрисида ҳеч қачон ўйлаган эмаслар, ҳозирги вақтда улар Миср халқининг бахт-саодатини ва унинг озодлигини кўзда тутган программамизни — юксалиш ва иқтисодий тараққиёт программамизни бажаришимизга халақит бермоқ учун бизга ҳужум қилмоқдалар».

«Уларнинг агрессия қилишлари учун, — деди Носир, — ҳеч қандай асос йўқ. Улар Исроилни гиж-гижлатиб, ҳужум бошлашга мажбур қилдилар ва уни оғир аҳволга тушириб қўйдилар. Исроил ана шу ҳужуми учун кейинчалик жуда ачинар. Ишонч ва чидам билан иш кўриб, барча синовларга бардош беришингизга ишонамиз. Биз жанг қиламиз ва қуролимизни ҳеч қачон ташламаймиз».

МИСР АРМИЯСИ ШТАБИНИНГ АХБОРОТИ

ПАРИЖ, 1 ноябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Миср армиясининг штаби қуйидаги ахборотни билдиради: ҳарбий-ҳаво қисмлари ва қуруқликдаги қисмларнинг атакалари натижасида 30 ва 31 октябрда Исроилнинг 10 та самолёти, камида 4 та танки ва 22 та бошқа хил ҳарбий машиналари яксон қилинди. Миср расмий вакилларининг айтишича, бу танклар Ал-Аужа Буажила районида яксон қилинган.

ЛОНДОН, 1 ноябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг хабар беришича, Миср маъмурлари бугун Қоҳира радиоси орқали эшиттирилган ахборотда қуйидаги хабарни билдирган: Искандария ва Қоҳирага қилинган ҳужумлар вақтида 6 та инглиз самолёти отиб туширилган, шундан 4 та инглиз самолёти Искандария устида, 2 таси Қоҳирага ҳужум қилинган вақтда уриб туширилган.

Осиё мамлакатлари жамоатчилиги Миср билан бирдамдир

ҚОҲИРА, 1 ноябрь. (ТАСС). Бош Министр канцеляриясидан қуйидаги хабар билдирилди: Миср ҳукумати номига Осиё мамлакатларининг сиёсий ва жамоат ташкилотларидан, шунингдек айрим кишилардан жуда кўп телеграммалар келмоқда. Мисрга бирдамлик изҳор қилиб юборилган бу телеграммаларда миср халқининг агрессияга қарши олиб бораётган адолатли курашида унга ҳамма йўллар билан ёрдам беришга ва қўллаб-қувватлашга тайёр эканликлари билдириладн. Ҳиндистондан, Бирмадан Индонезиядан, Покистондан Эрондан ва бошқа бир қанча мамлакатлардан ана шундай телеграммалар олинди.

Мусулмон мамлакатлардан, шунингдек Эрон ва Покистоннинг отоқли дин арбобларидан олинган кўпгина телеграммаларда Қоҳиранинг «Алазҳор» университети ректори мусулмонларни мустамлакачиларга қарши муқаддас уруш эълон қилишга даъват қилиб чиқарган мурожаатини қизғин қўллаб-қувватлаётганликлари айтилади.

Телеграммаларда Осиё халқлари ва даставвал барча мусулмонлар Мисрнинг адолатли курашида унга ёрдам бериш учун ҳамма чораларни кўражаклари билдирилади.

АНГЛИЯ ВА ФРАНЦИЯНИНГ МИСРГА ҚАРШИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА АССОШИЭЙТЕД ПРЕСС АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 ноябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Қоҳирадан билдиради: Англия ва Франция авиацияси бугун Мисрнинг шаҳарлари ва ҳарбий объектларига ҳужум қилишни давом эттирди.

Миср қўмондонлигининг ахборотида айтилишича, Франция самолётлари Синай чўлида Мисрнинг қуруқликдаги қисмларини ўққа тутган Исроил самолётларига қўшилган.

Ахборотда яна айтилишича, Қоҳира аҳолиси осойишта иш кўрмоқда. 1 ноябрда магазинлар одатдагидек очиқ бўлди. Қурилишлардаги ишлар давом этмоқда ва ҳаёт ўз изи билан бормоқда.

ҲИНДИСТОН ҲУКУМАТИ АНГЛИЯГА НОРОЗИЛИК БИЛДИРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 ноябрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги Деҳлидан билдиради: Ҳиндистон ҳукумати Мисрнинг ҳаводан бомбардировка қилинишига қарши бугун Англияга расмий норозилик билдирди.

АНГЛИЯ БИЛАН МИСР ЎРТАСИДА ПОЧТА ВА ТЕЛЕГРАФ АЛОҚАСИ ТЎХТАТИЛДИ

ЛОНДОН, 1 ноябрь. (ТАСС). Англия почта ва телеграф министрлиги Миср билан почта, телефон ва телеграф алоқаси узилганлигини билдирди.

МИСР ҲУКУМАТИ АНГЛИЯ ВА ФРАНЦИЯНИНГ НЕФТЬ КОНЛАРИНИ МУСОДАРА ҚИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 ноябрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги билдиради: Миср ҳукумати бугун Англия ва Франциянинг Мисрдаги нефть конларини мусодара қилди.

АНГЛИЯ-ФРАНЦИЯ АВИАЦИЯСИ СУВАЙШ КАНАЛИНИ БОМБАРДИРОВКА ҚИЛМОҚДА

ЛОНДОН, 1 ноябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги билдиради: Миср қуролли кучлари бош штабининг расмий ахборотига қараганда, Англия-Франция авиацияси Мисрга қарашли «Акка», фрегатини сувга чўктириб юборганлиги натижасида Сувайш каналида кемаларнинг қатнови тўхтатилган.

ИОРДАНИЯ ФРАНЦИЯ БИЛАН ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИНИ УЗДИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 ноябрь. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги Байрут мухбирининг Иордания радиоси хабарига асосланиб билдиришича, Иордания Франция билан дипломатия муносабатларини узган.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

1 ноябрь кечқурун СССР Ташқи ишлар министрлигида совет ва чет эл журналистларининг матбуот конференцияси бўлди.

Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг мудири Л. Ф. Ильичев Мисрга қарши қуролли агрессия қилинганлиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Индонезия президенти Сукарнога ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Ҳиндистон Бош Министри Ж. Неруга хат юборганликларини маълум қилди.

Ж. Неру номига юборилган хатда жумладан кўрсатиладики, Мисрга нисбатан Англия, Франция ва Исроил томонидан куч қўлланилганлиги агрессия актидир ва БМТ Уставини ва Бандунг конференцияси принципларини ошкора суратда бузишдир. Бунинг натижасида бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни хавф остида қолдирадиган ғоят оғир оқибатларга олиб бориши мумкин бўлган вазият вужудга келди.

Мавжуд вазиятда, дейилади хатда, Бандунг конференцияси қатнашчиларининг кенгашини шошилинч равишда чақириш жуда маъқул иш бўлар эди, Бандунг конференцияси қатнашчилари Англия, Франция ва Исроилдан Мисрга нисбатан қилинаётган интервенцияни дарҳол тўхтатишни ва қўшинларни Миср давлати территориясидан дарҳол олиб кетишларини талаб қилиш имкониятига эга бўлган бўлар эдилар.

Президент Сукарно номига юборилган хатда ҳам Мисрга қарши агрессия муносабати билан Бандунг конференцияси қатнашчиларининг кенгашини чақириш жуда мақбул иш эканлиги кўрсатилади.

Л. Ф. Ильичев мухбирларнинг саволларига жавоб бериб, Мисрга қарши қуролли агрессия ҳақида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин АҚШ Президенти Д. Эйзенхауэрга хат юборганлигини маълум қилди. (ТАСС).

АНГЛИЯ ВА ФРАНЦИЯНИНГ МИСРГА ҚАРШИ ҚУРОЛЛИ АГРЕССИЯСИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БАЁНОТИ

ПЕКИН, 1 ноябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Англия ва Франциянинг Мисрга қарши қуролли агрессияси муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ҳукумати бугун қуйидаги баёнотни эълон қилди:

Сувайш каналида кемаларнинг эркин қатнови тўғрисидаги масала БМТ Хавфсизлик Кенгаши томонидан яқинда қабул қилинган принциплари асосида тинч музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этилишига бутун дунё қизғин умид қилиб турган бир вақтда Англия ва Франция Исроилнинг Мисрга қуролли куч билан бостириб кирганлигидан фойдаланиб, 1956 йил 30 октябрда Миср ҳукуматидан Сувайш канали зонасидаги портларга инглиз ва француз қўшинларининг киритилишига розилик беришни ультиматум тарзида талаб қилдилар ва шундан сўнг 31 октябрда қуролли агрессия бошладилар. Англия ва Франция Исроилни Мисрга қарши кенг миқёсда қуролли ҳужум бошлашга даъват этдилар ва улар шу ҳужумдан фойдаланиб, Сувайш канали зонасини қурол кучи билан босиб олишга уринмоқдалар. Бу эса фақат миср халқига қарши қўпол провокация бўлиб қолмай, балки Осиё, Африка ва бутун дунёдаги барча тинчликсевар мамлакатларга қарши ҳам қўпол провокациядир. Англия ва Франциянинг зимдан қилган иғвогарлиги билан ошкора провокацияси натижасида тинчлик жиддий хавф остида қолди. Хитой ҳукумати Англия ва Франциянинг сурбетлик билан қилган бу агрессив ҳаракатларини қатъиян қоралайди ва миср халқининг ўз давлат суверенитети ҳамда миллий мустақиллиги учун олиб бораётган адолатли курашида уни қатъият билан қўллаб-қувватлашини билдиради.

Сувайш масаласининг тинч йўл билан ҳал қилиниши бутун дунё халқларининг, шу жумладан Англия ва Франция халқларининг умумий орзусидир. Бироқ, Англия ва Франция ҳукуматлари Мисрнинг суверенитетига ва мустақиллигига путур етказадиган ўз талабларини унга мажбуран қабул эттирмоқ учун ҳар доим қуролли куч қўлланишга интилиб келдилар.

Хавфсизлик Кенгаши Сувайш масаласини тинч йўл билан ҳал этиш принципларини қабул қилганидан кейин Миср ҳукумати шу принциплар асосида дарҳол музокаралар бошлашни бир неча марта таклиф қилди. Аммо Англия ва Франция ҳукуматлари бу мақбул таклифни доимо рад қилиб келдилар, бунинг натижасида ҳозирга қадар музокаралар бошлаш имконияти бўлмади.

Бунинг устига, Англия ва Франция ҳукуматлари Мисрни қўрқитиш мақсадида ўз қўшинларини уёқдан-буёққа кўчиришни давом эттирдилар ва Исроилни араб мамлакатларига қарши қуролли провокация қилишга доимо гиж-гижлаб келдилар. Ҳозирги вақтда Англия ва Франция ҳукуматлари томонидан сурбетлик билан бошланган агрессив ҳаракатлар уларнинг Сувайш масаласи юзасидан тинч музокаралар олиб боришдан қора мақсадлар билан бош тортганликларини ва қуролли куч қўлланишга аввалдан интилиб келганликларини тамомила фош қилиб ташлайди.

Шуни кўрсатиб ўтиш керакки, Англия ва Франция ҳукуматларининг бутун дунёдаги тинчликсевар ва софдил кишиларнинг норозиликлари билан ҳисоблашмай, Мисрга нисбатан амалга ошираётган агрессия ва уруш сиёсати ўт билан ўйнашишдан иборат хавфли сиёсатдир. Ўз суверенитетини ва мустақиллигини қатъият билан ҳимоя қилаётган миср халқи ўзининг бу қаҳрамонона курашида сира ёлғиз эмас. Барча араб мамлакатлари, Осиё, ва Африка мамлакатлари ҳамда тинчликка меҳр қўйган ва адолат ишини ҳимоя қилаётган бошқа барча мамлакатлар ва халқлар Мисрда яна мустамлакачилик ҳукмронлиги ўрнатилишига асло йўл қўймайдилар. Ҳатто Англия ва Франциядаги тинчликсевар кишилар Мисрга нисбатан бу адолатсиз агрессияга қатъиян қарши чиқадилар. Хитой тинчликка ва адолатга меҳр қўйган барча мамлакатлар ва халқлар билан биргаликда Англия ва Франция ҳукуматларининг Мисрга нисбатан бошлаган агрессиясининг тўхтатилишини, араб мамлакатларига қарши қуролли провокацияларнинг тўхтатилишини ва Сувайш масаласи юзасидан тинч музокараларни ортиқ кечиктирмасликни қатъиян талаб қилади. Агар инглиз ва француз мустамлакачилари ўзларининг агрессия ва уруш сиёсатларидан қайтмасалар, у вақтда улар кескин зарбага учрашлари, шубҳасиздир.

БУЮК БРИТАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ БАЁНОТИ

ЛОНДОН, 1 ноябрь. (ТАСС). Буюк Британия Коммунистик партияси бугун баёнот чиқариб, Англия меҳнаткашларини Англия ҳукуматининг Ўрта Шарқдаги сиёсатига қарши бутун мамлакатда норозилик намойишлари ўтказишга чақирди.

Баёнотда бундай дейилади: «бундай ҳарбий провокация инглиз империализми тарихида ҳеч қачон бўлмаган эди. Миср ўзининг қонуний ҳуқуқини амалга ошириб Сувайш каналини национализация қилган вақтдан буён консерваторлар ҳукумати пайт пойлаб провокацияни амалга оширишга ҳаракат қилиб келган эди... Консерваторлар ҳукумати шундай иш бошладики, Сувайш кризиси вужудга келгандан буён инглиз халқининг жуда кўпчилиги бу ишга очиқдан-очиқ қарши бўлди».

Баёнотда қуйидаги талаблар майдонга қўйилади: «Битта ҳам киши, битта ҳам тўп ва самолет Мисрга қарши урушга юборилмасин!

Инглиз қўшинларининг ҳаммаси Сувайш канали зонасидан олиб кетилсин!

Миср ва Исроил ҳукуматларининг ўз қуролли кучларини кризис бошланганига қадар ишғол қилиб турган позицияларга олиб кетишларига эришиш мақсадида кўриладиган ҳамма тадбирлар тўла қўллаб-қувватлансин!

Сувайш канали зонасида ҳамма томонлар ўт очишни дарҳол тўхтатсин! Иден ва консерваторлар ҳукуматдан кетсинлар!».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XI да **Чин муҳаббат**, 4/XI да кундуз **Шамсиқамар**, кечқурун **Аломат ҳодиса.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 4/XI да кундуз **Қизил гул** («Аленький цветочек»), кечқурун **Фауст.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XI да **Фарҳод ва Ширин.** 4/XI да **Зафар.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун 3 бўлимда катта цирк томошалари. **А. Г. Сокол** раҳбарлигида аттракцион—**«Мўъжизасиз мўъжизалар»**. Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Жаноб 420.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Чўчқа боқувчи қиз ва чўпон,** кечқурун **Жаноб 420.**

«ХИВА» — **Жаноб 420.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими—132, Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 08939. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1555.